

საქართველო

5-6

1995

ირაკლი სოლომანაშვილი

უკვე მეორე ათეული წელია, რაც გამოჩენილი მწერლის **თამაზ პილაქის** თაოსნობითა და ხელმძღვანელობით ტარდება ახალგაზრდა ქართველ დრამატურგთა „ბიჭვინთის სემინარები“. ამ შეკრებებმა დიდად შეუწყო ხელი ახალგაზრდა ლიტერატორთა დაოსტატებას, ქართულ თეატრალურ აფიშებზე მანამდე უცნობი სახელების წარმოჩენას. ამჟამად ბატონი თამაზი უძღვება თეატრალურ ინსტიტუტში ჩამოყალიბებულ დრამატურგთა სტუდიას. ყურნალ „ცისკრის“ წინამდებარე ნომერში ვაქვეყნებთ ამ სტუდიის ერთ-ერთი წევრის ახალგაზრდა დრამატურგის ირაკლი სოლომანაშვილის პიესას.

ქალაღის ფრინველი

მოქმედი პირნი:

მედეა
სულხანი
დარეჯანი
ნატო
მაიკლი
ბება
გუბა
შალიკო
სამხედრო
ბიძინა
რობიზონი
ქურდი

სცენაზე კინოეკრანია ჩამოკიდებული, რომელზეც მოჩანს თბილისის ხედე-ბი. ისმის სიმღერა თბილისზე. სცენაზე შემოდის ტურისტული ჯგუფი — პიესის მოქმედი პირნი. მათ წინ მოუძღვება დარეჯანი, რომელიც სცენაზე მყოფთ ურიგებს თბილისის რუკებს.

დარეჯანი. პატივცემულო სტუმრებო, ეს თბილისის რუკაა. ახლა ჩვენ ვიმყოფებით ფუნიკულიორზე. თქვენს თვალწინ გადაშლილია ქალაქის შესანიშნავი ხედი. ბრძენმა ქართველმა ერმა შეთხზა ერთობ პოეტური ლეგენდა საქართველოს დედაქალაქის დაარსების შესახებ. ეს მოხდა მეხუთე საუკუნეში. ლეგენდა იუწყება: საქართველოს დიდმა მეფემ, ვახტანგ გორგასალმა ნადირობა განიზრახა. მცხეთიდან, ანუ იმდროინდელი სატახტო ქალაქიდან აქეთ გამოეშურა. იმ დროისათვის ამ ადგილებში ტყეები იყო გადაჭიმული.

სულხანი თბილისის რუკისაგან ქალაღის ფრინველს აკეთებს და დარბაზში უშვებს.

ღარჯანი. ნადირობისას მოულოდნელად ბუჩქებიდან აფრინდა ხოხობი. მეფე ვახტანგის სანადიროდ გაწვრთნილი მიძინო ხოხობს დაედევნა.

ტურისტული ჯგუფი სცენიდან გადის. კინოკრანი ზემოთ იწევს. სულხანის ოთახი. ოთახის უკან კედელთან ვარსკვლავებით მოხატული, უზარმაზარი ლურჯი გლობუსი დგას. გლობუსს დაჭყურებს კიბეზე დამაგრებული მიკროსკოპი. გლობუსის გვერდით, კარადაზე პატეფონია. ოთახის მარჯვენა კედელში ფანჯარაა გამოჭრილი. მარცხენა კედელში ოთახში შემოსასვლელი კარია. სცენიდან დარბაზის მიმართულებით გამოგრძელებული ბილიკი აივნით ბლოვდება, რომელზეც ცისკენ მიმართული ტელესკოპი დგას. სცენის შუაგულში საზეიმოდ გაწყობილ სუფრას ტორტი ამშვენებს. მარცხენა კედელზე ტელეფონი კიდია.

სცენაზე ეშვება თბილისის რუკისაგან დამზადებული ქალაქის ფრინველი. სულხანი მიკროსკოპით დაცქერის გლობუსს. აივანზე გადის. ტელესკოპში იჭვრიტება. ტელესკოპის ლინზას აორთქლებს, პერანგის სახელოთი წმენდს. ტელესკოპში იჭვრიტება. ოთახში შებრუნდება. გლობუსს ვარსკვლავს ახატავს. აივნიკენ გამობრუნდება, იატაკზე დაგდებულ ქალაქის ფრინველს წაჭკრავს ფეხს. ფრინველს ფრთას მოახეხვს. ქალაქის ნაგლეჯით ტელესკოპის ლინზას წმენდს. ნაგლეჯს შეათვლიერებს, რომელიც თბილისის რუკა აღმოჩნდება. რუკას კედელზე ჭიკარტებით აკრავს. რუკავს ტელეფონი. სულხანი იღებს ყურმილს.

სულხანი. ალო! ვისმენ! ალო! ალო! ვისმენ! რომელი ხარ? ალო! ალო! ყურმილს კიდებს. აივნიკენ გამოემართება. ტელეფონის ზარი შეაჩერებს.

სულხანი. ალო! ვისმენ! ვისმენ! ხმა ამოიღე! ხმა ამოიღე, შენი...

სულხანი ტელეფონს ქსელიდან გაორთავს. აივნიკენ მიდის. ამჯერად კარის თავზე ჩამოკიდებული ზარის რეკვა ისმის. სულხანი კარს აღებს. ოთახში ქურდი შემოდის, რომელიც სულხანს შუბლზე მიაბჯენს იარაღის ლულას. ქურდი მუჯღღუნით ძირს აგდებს სულხანს და ოთახში რაღაცის ძენას იწევებს. იხედება მაგიდის ქვეშ. კარადაში იქექება, ბოლოს მიკროსკოპისკენ გაემართება. კარზე დაკიდებული ზარი რეკავს. აფორიაქებული ქურდი წამოწეულ სულხანს იარაღის მუქარით ანიშნებს, ისე იატაკზე დაემხო. ზარი რეკავს. ქურდი ტელესკოპს ტომარაში ჩაღებს. ზარი რეკავს. ქურდი იარაღის მუქარით უბრძანებს სულხანს, ფეხზე ადგეს და შეტრიალდეს. ქურდი მაგიდიდან ბოთლს იღებს და სულხანს თავში ურტყამს. სულხანი უგონოდ ეცემა. ქურდი სულხანს კარადაში ამწყვედევს. კარადას გასაღებით კეტავს. გასაღებს დარბაზში მოიხურის. ბოთლსაც მოიქნევს, მაგრამ გადაიფიქრებს. კარზე ზარი რეკავს. შემცბარი ქურდი აივნიდან გადაჰყოფს ფეხს. წამით შეყოვნდება. აივნიდან გადაძრომას გადაიფიქრებს. ოთახში შემობრუნდება. რუკას გვერდს ჩამოახეხვს. ბოთლს მაგიდაზე დადებამდე ნაგლეჯით ნათითურებს მოწმენდს. მიკროსკოპსაც ტომარაში ჩაღებს. ზარი რეკავს. ქურდი ფანჯრიდან გადაძრება. ზარის გაბმული რეკვა წყდება, ისმის კარზე ბრაზუნი. ოთახში რობიზონი და ბიძინა შემოდის.

რობიზონი. სულხანი! შინა ხარ, სულხანი? ალო! სულხანი! საღ ხარ?

ბიძინა. საღ არის სულხანი?

რობიზონი. ყოველ შემთხვევაში, აქ ვერ ვხედავ.

ბიძინა. იქნებ, სხვის ბინაში მოვხვდით? (ოთახიდან გასვლას აპირებს).

რობიზონი. (ბიძინას აჩერებს) არა, ნამდვილად სულხანის ბინაა, აი გლობუსი.

ბიძინა. მაშ, სულხანი სადღაა?

რობიზონი. არ ვიცი.

ბიკინა. სირცხვილია, დაუკითხავად შემოვედით. უმჯობესია: გარეთ დაველოდოთ. (ოთახიდან გასასვლელად მიიწვეს).

როზიზონი. მოიცა, კაცო, აქ მოვეუცადით. მოვა, სად წავა? ნახე, რა ტორტი გამოუტყვია. (მაგიდიდან დანახ იღებს და ტორტის დაჭრას აპირებს).

ბიკინა. არა, ტორტს მაინც ნუ დაჭრი, უხერხულია.

როზიზონი. ჰო, კარგი, დამშვიდდი. დაველოდოთ და მერე დაეჭრათ. (დანახს მაგიდაზე დადებს, თითხ ტორტის კრემში ამოაღებს და გაილოკავს).

ბიკინა. მაინც რა აღმოაჩინა სულხანმა?

როზიზონი. არა, ჯერ ბოლომდე არ აღმოუჩინია, მაგრამ იმედია აღმოაჩენს. ყოველ შემთხვევაში, იმედი თუ არა, სურვილი მაინც არის. მოსცლია რა, მეტი საქმე არა აქვს? აუჰ, საქმეზე გამახსენდა, დასარეკი მაქვს. (ტელეფონს შივარდება, დისკოს აწვავს). ეეჰ, ეგეც მყავს რა ჯორდანი ბრუნო, ტელეფონი ვერ გაუკეთებია.

ბიკინა. (ჯიბიდან იღებს ჭადრაკს) რობიზონ, ჭადრაკი ხომ არ გვეთამაშა?

როზიზონი. რა დროს ჭადრაკია? ხომ ხედავ, საქმე მაქვს და ვერ ღამირეკია.

ბიკინა. ვფიქრობ, ტელეფონის ტყუილად წვალებას ისევ ჭადრაკის თამაში აჯობებს.

როზიზონი. შენ მუდამ საინტერესო გამოსავალს პოულობ რთული სიტუაციიდან. როგორ ახერხებ?

ბიკინა. იცი, გამოგოტყდები — ჭადრაკის წყალობით. საუკეთესო საშუალებაა ლოგიკური აზროვნების გამოსამუშავებლად.

როზიზონი. არაა?..

ბიკინა. გეფიცები.

როზიზონი. მაშ ვითამაშოთ, თეთრები ჩემია.

ბიკინა. თუ თეთრებით შენ ითამაშებ, მაშინ შავები ჩემია.

როზიზონი. ვაა, ლოგიკური აზროვნებაც ამას ჰქვია.

ბიკინა. უკვე შეამჩნიე, არა? მეტსაც გეტყვი: თუ თეთრები შენია, მე კი შავებით ვითამაშებ, მაშინ პირველი სვლა შენ გეკუთვნის.

რობიზონი სვლას აკეთებს, ბიკინა ფიქრობს.

ბიკინა. ამ სვლას არ გირჩევ.

როზიზონი. რატომ?

ბიკინა. მეოთხთმეტე სვლაზე კუს დაკარგვა მოგაწევს და თუ მეცხრამეტე სვლის შემდეგ ფაიმს არ შემომთავაზებ, რის შემდეგაც, მე თუ უარი განაცხადე ფაიმზე: ოცდამეხუთე სვლაზე უეჭველად დამარცხდები.

როზიზონი. შენ თუ წინასწარ იცი ყველაფერი, მაშინ თამაშს რაღა აზრი აქვს?

ბიკინა. ყველაფერი წინასწარმეტყველებმა იციან. მე, უბრალოდ, ვვარაუდობ. ჩემი მხრიდან თამაშის ინტერესი კი იმაში მდგომარეობს, რომ გავარკვიო, რამდენად ლოგიკურად აზროვნებ.

როზიზონი. ესე იგი, მე თუ ვაზროვნებ, უნდა წავაგო?

ბიკინა. საერთოდ, ლოგიკური აზროვნება ალოგიკურობასაც მოითხოვს, ხოლო თამაშის შედეგი იმაზეა დამოკიდებული, თუ რამდენად ლოგიკურია ალოგიკურობა.

როზიზონი. (უშედეგო ფიქრის შემდეგ) მე გავრისკავ და მაინც ამ სვლას გავაკეთებ.

ბიკინა. რაც შეეხება რისკს. (უბიდან იღებს წიგნს, სარჩევში ეძებს, სათაურს კითხულობს). მე ამ მოვლენას ორ კატეგორიად ვყოფ. ერთი მათგანი,

რომელსაც პირობითად „ა“ ვარიანტი შეიძლება ვუწოდოთ, აზროვნების ნაკადის ჩიხში მოქცევის განაპირობებს და ვინაიდან აზროვნების ფენომენს უწყვეტი მოძრაობა ახასიათებს, ხოლო ზემოთ მოყვანილ შემთხვევაში კი უმოქმედოდაა, იგი სასოწარკვეთილებაში ვარდება და იძულებულია ნებისმიერი საშუალება მოსინჯოს, რამაც შეიძლება ფუნქცია დაუბრუნოს. ანუ ხელახლა აამოქმედოს. რა თქმა უნდა, ეს ვარიანტი ნაკლებად მომგებიანია, ვინაიდან არ ითვალისწინებს მოცემული მომენტისათვის გარემოში არსებულ მიმდინარე ლოგიკურ პროცესებს. ხშირ შემთხვევაში იგი კანას განიცდის, რადგანაც „ა“ ვარიანტში მოყვანილი მაგალითი მთლიანად სპონტანურ აზროვნებას ემყარება და ამ პირობებში კი ძნელია იმ სიძლიერას რეაქცია მივიღოთ, რომელიც დამანგრეველი ძალით იმოქმედებდა გარემოში არსებულ ლოგიკურ პროცესებზე, რომელიც მოცემულ შემთხვევაში ჩიხად გვევლინება. თუმცა არსებობს ვარიანტი „ბ“. ამ შემთხვევაში ობიექტი, რომელსაც ჩვენ ვაკვირდებით, გარემო პირობების ზეგავლენით კი არ მოქმედებს, არამედ თვითონ მართავს გარემოში არსებულ მოძრაობას და ცდილობს თვითონ გარემო მოაქციოს ჩიხში. ამისკენ მას უბიძგებს მაცდუნებელი სურვილი, — თავი დააღწიოს ევრეთ წოდებულ ბეგარას, რომელსაც ცალკეული ინდივიდისაგან მოითხოვს გარემო, იმის საფასურად, რომ ინდივიდი არის თანამგზავრი სამყაროში არსებული ძირითადი ლოგიკური პროცესისა. „ბ“ ვარიანტში რისკი შეიძლება განვიხილოთ, როგორც ალოგიკური აზროვნების ნაირსახეობა, რომლისთვისაც კარგად არის ცნობილი გარემოში არსებული ლოგიკა და ამდენად არ ატარებს სპონტანურ ხასიათს. განპირობებულს იძულებითი ვითარებიდან. თუმცა „ბ“ ვარიანტი „ა“ ვარიანტთან შედარებით მეტად მომგებიან ხასიათს ატარებს, საერთო ჯამში კრახი ორივესთვის გარდაუვალია, ვინაიდან არ არსებობს სამყაროს მოძრაობის დამოუკიდებლად არსებული მოძრაობა. ყოველი ცდა ამგვარი მოძრაობის წარმოშობისა არსებულ ტერმინოლოგიაში რეკოლუციად იწოდება. რეკოლუცია კი, როგორც მოგეხსენებათ, სხვა არაფერია, თუ არა კატალიზატორი, რომელიც აჩქარებს მოვლენათა მიმდინარეობას, რომლის დროსაც ბუნებრივია, ირღვევა მოვლენათა მონაცვლეობისა და მათი არსებობის ლოგიკა. ამ ვითარებაში, ჯერ ერთი, წარმოიშობა ენერჯია, რომელიც ალემატება ბუნებრივს და, მეორეც, კატალიზატორის მეშვეობით მოვლენათა განვითარებისათვის საჭირო დრო ჩვეულებრივზე მცირეა. მცირე დროის მონაკვეთში კი ყოველი მოვლენა ინკუბაციის პერიოდის გავლას ვერ ახერხებს და ამდენად, ენერჯია, რომელიც რეალიზირებულ უნდა იქნეს, ხელოვნურად იხშობა, მაგრამ არამც და არამც არ ისპობა. იგი ქვეშეუცნობლად გენეტიკური კოდით გადაეცემა თაობიდან თაობას და მიეცემა თუ არა საშუალება, დაუყოვნებლივ შეიძლება გამოვლინდეს — რეალიზაცია მოახდინოს საკუთარი თავისა. თუმცა ამ შემთხვევაში დიდი სიფრთხილეა საჭირო, რათა რეალიზაციის დროს კონტროლი გაეწიოს მისი გამოყოფის დოზირებას, საჭიროზე მეტი ენერჯია რომ არ ამოიფრქვეს, რომელიც მოვლენათა მონაცვლეობის ერთხელ უკვე დარღვეულ პროცესს ხელახლა დაარღვევს. როგორც წესი, ეს ასეც ხდება და შედეგად ალოგიკურობა მხოლოდ მორიგი მოვლენის სახეს ღებულობს, რომელიც დროის გარკვეულ მონაკვეთში ლოგიკურად შეორდება. ამდენად, ალოგიკურობა ლოგიკურობის ოპოზიტიური მოვლენა კი არა, არამედ მისი შემადგენელი ნაწილია.

რობიზონი. კარგი, მაშინ შავებით მე ვითამაშებ და პირველი სვლა შენ გააკეთე.

ბიძიბა. ოო, საინტერესო წინადადებაა, ამას სხვაგვარად პასუხისმგებლობისაგან გაქცევა შეიძლება ეწოდოს. არადა, როგორც ცნობილია, ჭადრაკში თეთრი ფიგურები მხოლოდ იმიტომ სარგებლობენ უპირატესობით, რომ პირვე-

ლი ისინი იწყებენ თამაშს. მაგრამ ის, ვისაც პირველი ნაბიჯის გაუბედობა
ინიციატივის შიში აწუხებს, პარტნიორის შეცდომებზე აწყობს პოლიტიკას. შენ
იმაზე არ დაფიქრებულხარ: ერთიც ვნახოთ და პარტნიორი არ შეცდეს?

რობიზონი. აბა, რა კენა?

ბიკინა. დამნებდი.

რობიზონი. დაგნებდე?

ბიკინა. ჰო, დამნებდი. არა, იქნებ რაიმე სხვა წინადადება შეგიძლია შემოთავაზო?

რობიზონი. შემოვთავაზო?!

ბიკინა. ჰო, რატომ დაიბენი? მე ძალიან მაინტერესებს შენი მსოფლმხედველობის დიაპაზონი.

რობიზონი. რაა?

ბიკინა. მიდი, მიდი.

რობიზონი. იცი... მე... ისა...

კარზე დაკიდებული ზარი ირეკება. რობიზონი კარისკენ მიდის.

ბიკინა. სად მიდიხარ, მოიცა! მგონი საინტერესო საკამათო თემა წარმოიშვა. (რობიზონს ხალათში წააგლეხს ხელს).

რობიზონი. ჰო, კარგი, ჯერ კარს გავაღებ, ვიღაცაა, უხერხულია.

ბიკინა. მოიცა, მოითმენენ. შენ თუ არ გსურს, მე განვაგრცობ თემას.

რობიზონი. თავი გამანებე! სირცხვილია. (ხელს გააშვებინებს, კართან მიიბრუნებს და აღებს).

ოთახში მეღვა და ნატო შემოდინან.

მეღვა. გამარჯობათ!

ბიკინა. გა... გამარჯობათ! (თვალი უშტერდება მეღვაზე).

ნატო. (უკმეხად) გამარჯობა! (ხელს ჩაკიდებს მეღვას და ოთახში შემოვაგებს).

მეღვა. სულხანი სად არის?

რობიზონი. სულხანი?! ახ, სულხანი?

ბიკინა. სულხანი გასულია და ალბათ, მალე მოვა.

მეღვა. რომ არ მოვიდეს?

რობიზონი. რომ არ მოვიდეს?!

ბიკინა. მაშინ, ჩვენ წავალთ.

რობიზონი. დიახ, მაშინ ჩვენ წავალთ.

მეღვა. ჩვენი წასვლის შემდეგ რომ მოვიდეს?

ბიკინა. ეწყინება.

მეღვა. უმჯობესია დაველოდოთ.

რობიზონი. რა თქმა უნდა, უეჭველად უნდა დაველოდოთ.

ნატო. მაშ, დაველოდოთ. (მეღვა სკამთან მიჰყავს, ხელჩანთიდან პუნტებს იღებს და აწვდის) მეღვა, ხომ არ გავიწყდება, რომ ამ კვირის ბოლოს პრემიერაა დანიშნული?

მეღვა სკამის საზურგეს ეყრდნობა, ვარჯიშს იწყებს. ნატო იმავე სკამზე ჯდება. ხელჩანთიდან რვეულებსა და საწერ კალამს იღებს, კალმით რვეულებში რაღაცას ასწორებს.

ნატო. (მეღვას) მიდი, მიდი, ნუ გეზარება. სულხანის ლოდინში უქმად რომ არ მოვცდეთ, შენ ივარჯიშე, მე ჩემი მოსწავლეების საკონტროლოებს შევასწორებ. (რვეულში იხედება) ნახე, ნახე, რა დაუწერია ამ იდიოტს, უვიცების თაობა მოდის, უვიცების.

ბიკინა ნატოს ჭადრაკის დაფას ცხვირთან მიუტანს.

ბიკინა. უკაცრავად, ჭადრაკს ხომ არ...

ნატო. რა-დროს ჭადრაკია, ხომ ხედავ, ვმუშაობ, არ მცალია.

ბიკინა. (მედვას) თქვენ ხომ არ...

ნატო. არც მაგას სცალია!

რობიზონი გვერდით გაწევს ბიკინას. მედეას დასტრიალებს.

რობიზონი. (მედვას) მაპატიეთ, გენაცვალე, თქვენი სახელი?

ნატო. (ზურგს უკნიდან) მე ნატო მქვია, მაგას — მედეა. ვაინტერესებს

კიდევ რამე?

რობიზონი. კი.

ნატო. რა?

რობიზონი. მე რობიზონს შეძახიან.

ბიკინა. მე ბიკინას.

ნატო. მაშასადამე, შენ რობიზონი გქვია, შენ კი...

ბიკინა. ამას თუ რობიზონი ჰქვია, მაშინ მე ბიკინა მერქმევა.

ნატო. უეურე შენ. (რეულებს მიუბრუნდება).

რობიზონი. ძვირფასო მედეა.

მედვას. ბატონო?

რობიზონი. თუ არ ვცდები, საიდანღაც მეცნობით.

მედვას. მართლა?! ალბათ „გედის ტბიდან“.

რობიზონი. დიახ, დიახ, რა თქმა უნდა. ყოველ ზაფხულს გედის ტბაზე ვიხვეწებ. მერე რა თბილი და კამკამა წყალია. ნამდვილად იქ განახავდით.

ნატო. არა მგონია.

რობიზონი. რატომ?

ნატო. მედეა მხოლოდ ზამთრის სეზონზე იხვეწებს ხოლმე.

რობიზონი. მართლა? სამწუხაროა.

ბიკინა. (მედვას) ჭადრაკი თუ გიყვარს?

მედვას. (განაგრძობს ვარჯიშს) კი, ძალიან. ჭადრაკთან სასიამოვნო მოგონებები მაკავშირებს.

ბიკინა. შესანიშნავია, ხომ არ გვეთამაშა?

მედვას. არა, ჭადრაკის თამაშს მამა მიკრძალავს. პატიოსანი გოგონები ჭადრაკს არ თამაშობენ.

ბიკინა. რა ბარბაროსობაა, რატომ?

მედვას. იცით, როდესაც პატარა ვიყავი, მამანემის ყოფილი მასწავლებელი დამპირდა, ჭადრაკის თამაშს გასწავლიო. ჰოდა, მეც დავიწყე იმ კაცთან სიარული. კაცი წლოვანებით დიდი იყო, თითქმის მოხუცი. ლამის სამოცდახუთი წლის. მართალია ჭადრაკის თამაში მასწავლა, მაგრამ ერთ დღეს, მასთან შინ რომ მივედი, ხალათის ამარა დამხვდა და როდესაც შემეყვანა ოთახში, კარები მაგრად ჩარახა, მევე ფირსაკრავს ხმა აუწია და...

რობიზონი მუხლუგუნით გასწევს ბიკინას. მედეას წელზე ხელს შემოხვევს. ნატო რეულებს იატაკზე გადააწყობს. კარადაზე შემოდგმულ პატიფონს ჩართავს. პატიფონიდან მომავალი მელოდია ფარავს მედეას ხმას. ცეკვა-ცეკვით მოახლოებული ნატო მედეას წელიდან ხელს ააღებინებს რობიზონს და საცეკვაოდ გამოიწვევს. რობიზონი უარზეა, მაგრამ იმდენად მძლავრად ჩასჭიდებია ნატო, რომ იძულებულია ეცეკვოს. მელოდიის გაგონებაზე მედეა სკამს ხელს უშვებს და თავისთვის იწყებს ცეკვას. ბიკინა აცეკვებულ მედეას დაჰყვება. მელოდიის ხმა იკლებს.

ბიკინა. ერთი უზნეო მამაკაცის მავალითზე, მით უმეტეს ხანში შესული-სა, რომლის ასაკისთვისაც ფიზიოლოგიური გარდატეხის მძიმე წუთებია დამახასიათებელი, არ შეიძლება ვიმსჯელოთ მთელს საჭადრაკო სამყაროზე. მამათქვენის დამოკიდებულება ჭადრაკისადმი ერთობ სუბიექტურია.

მედეა. შესაძლოა.

ბიძინა. შვილების უპირველესი ვალი კი ისაა, რომ ძამათა ჩვენთა შეცდომები გამოვასწოროთ. თუნდაც ახალი შეცდომების დაშვების საფასურად.

მედეა. ვერ გავიგე?

ბიძინა. გავგებას ყოველთვის მოვასწრებთ. უმჯობესია პირდაპირ საქმეზე გადავიდეთ.

მედეა. რომელ საქმეზე?

ბიძინა. მოდით, ჭადრაკის თამაშით დავიწყოთ და მერე გამოჩნდება. (გაუწვდის ჭადრაკის დაფას).

მედეა სვლას აკეთებს.

ბიძინა. ოო, ჩინებული სვლაა, არის ამაში რაღაც სექსუალური.

მედეა. რა საინტერესოა, როგორ მიხვდით?

ბიძინა. როგორ და...

მელოდია ამჯერად ბიძინას ხმას ფარავს. ბიძინა მოცეკვავე მედეას წელზე ხელს შემოხვევს და რაღაცას ენერგიულად უხსნის. ნატო რობიზონს თავს ანებებს, ბიძინასთან მიდის და ჭადრაკის დაფაზე სვლას აკეთებს. მელოდიის ხმა იკლებს. თავბრუდახვეული რობიზონი უაზროდ დაძრწის.

ნატო. (ბიძინას) ქიშ!

ბიძინა. რა ბრძანეთ?

ნატო. ქიშ! ქიშ-მეთქი! და თუ კიდევ გააგრძელებ ლაყბობას, მეტსაც ვეტყვი.

ქიშით განაწყენებული ბიძინა ჭადრაკს დააცქერდება. საერთოდ გადაავიწყდება მედეა.

მედეა. თუ შეიძლება, განაგრძეთ, საინტერესოდ ყვებოდით.

ბიძინა. რა დროს ეგ არის, ვერ ხედავ, ვაზროვნებ, და საერთოდ, გამანებე თავი!

ბიძინა მედეას გასცილდება. რობიზონი ნატოსთან ცეკვის შემდეგ შიითქვამს თუ არა სულს, მაშინვე მედეას მიაღებება.

რობიზონი. მედეა, მაგას თავი დაანებე (მუთითებს ბიძინაზე), ეგ თეორეტიკოსია, საქმის კეთება რომ არ იცის, იმიტომ ლაყბობს ამდენს.

ნატო. (რობიზონს) ბიჭო, შენ კიდევ არ ეშვები ამ გოგოს? ამხელა კაცს მეტი საქმე არა გაქვს?

რობიზონი. ჰმ, მე საქმეს რა გამომიღევს, უბრალოდ, ტელეფონი არ მუშაობს და რამე ხომ უნდა ვაკეთო?

ნატო. მაშ ტელეფონი არა? (ტელეფონთან მიდის).

რობიზონი. (მედეას) არა, ნამდვილად საიდანღაც მეცნობით.

მედეა. საინტერესოა, ალბათ ნიშნობიდან.

რობიზონი. აუჰ, კაცო ძლივს არ გავიხსენე, რა თქმა უნდა ნიშნობიდან. ოღონდ ზუსტად აღარ მახსოვს, ვისი ნიშნობა იყო.

მედეა. ჩემი და სულხანისა.

რობიზონი. ვისი?!

მედეა. ჰო, ჰო, ჩემი და სულხანისა.

რობიზონი. (დაიბნევა) არა, არა მგონია. მე მაგ ნიშნობაზე არ ვყოფილვარ, საერთოდ არც ვიცოდი და ბოლოს და ბოლოს სულაც არ მაინტერესებს.

მედეა. რატომ ნერვიულობ? ადამიანი ნიშნობის შემდეგაც ადამიანად რჩება.

რობიზონი. მართლა? საინტერესოა.

მედეა. რა არის საინტერესო?

რობიზონი. საინტერესოა, საიდან მეცნობი? შემიხვევით ბროკერთა ბირჟიდან ხომ არა? იქნებ ბიზნესით ხართ გატაცებული?

მელვა. არა, ბროკერთა ბირჟაზე სიარულს მამა მიკრძალავს.

რობიზონი. რატომ?

მელვა. ასე ამბობს, კომერცია პატიოსანი გოგონებისთვის არ შეიძლებაო.

რობიზონი. (მელვას წელზე ხელს მოხვევს) რატომ არ შეიძლებაო?

მელვა. მე რომ პატარა ვიყავი, მამაჩემის ბიზნესმენმა მეგობარმა, რომელსაც ბევრი ფულეები ჰქონდა, შემომთავაზა, ჩემთვისაც ესწავლებინა ფულეების შოვნა. სულ ამას მეუბნებოდა, საქმე ისე უნდა გააკეთო, პარტნიორსაც ესიამოვნოს, შენც გესიამოვნოს და თან შესაბამისი გასამრჯელოც მიიღო. თავიდან თერიოულად მიხსნიდა კონსპექტიც კი შევადგინე. მერე კი, როდესაც სწავლების პრაქტიკულ კურსზე გადავედით, მაშინ...

ნატო. (რობიზონს) ყმაწვილო! თქვენი ტელეფონიც ამუშავდა.

რობიზონი. როგორ?

ნატო. უბრალოდ, ქსელიდან ყოფილა გამორთული.

რობიზონი. დიდი მადლობა, მაგრამ ახლა ტელეფონისთვის არ მცალია.

ნატო. ძალიან კარგი, მაშინ მე მეცეკვე. (რობიზონს ხელს ააღებინებს მელვას წელიდან. საცეკვაო მელოდია ირთვება).

რობიზონი. არა! არა! (მელოდია ისევ ჩუმიდება) ცეკვა არ არის საჭირო. გადაუდებელი საქმე მაქვს. (ტელეფონს მივარდება, ნომერს კრეფს) ალო! ალო! ბონდო, შენა ხარ? მისმინე, ბონდო, ახალი არი რამე? კვერცხი? ხუთი ყუთი? მე, მე? (ოთახს მოათვალთვლებს. შხურას ტორტზე შეაჩერებს) მე ტორტი მაქვს, ახალი გამომცხვარია, ოღონდ ერთი ყუთიც უნდა დუმატო. ესე იგი, ექვსი ყუთი, კარგი, შევთანხმდით. (ყურმილს კიდეებს. ხელახლა კრეფს ნომერს).

ნატო მელვას სკამთან მიიყვანს. მელვა ვარჯიშს განაგრძობს, ნატო იმავე სკამზე ჯდება, რვეულებს ასწორებს.

ნატო. დაუნები, დებილები, ავადმყოფები, ნახე, ნახე რას წერს. წმინდა წყლის პარანოიკია. არა, არა, ნამდვილად გონებასუსტების თაობა მოდის.

რობიზონი. (ყურმილში) მისმენე, მისმინე! კვერცხის პარტია მაქვს. ოთხი ყუთი, თუ გინდა? ოც ფრთა ქათამში გამიცვალე. ჰო, კარგი, კიდევ ერთ ყუთს დაგიმატებ, ხუთი ყუთი კვერცხი და ოცი ფრთა ქათამი. რაა? კიდევ რამე?

ბიძინა. (რობიზონს) როგორ ფიქრობ, მხედარი შავ კვადრატზე რომ ვითამაშო, ქიშს გავეცევი?

რობიზონი. გადი რა, შენთვის არ მცალია. (ტელეფონში) ჰო, გრიშა, გისმენ. (ბიძინას) მოიცადე!

ბიძინა გახარებული ბრუნდება რობიზონთან. რობიზონი ჭადრაკს გამოართმევს.

ბიძინა. შავზე აჯობებს, არა?

რობიზონი. (ტელეფონში) კარგი, როგორც იყოს, ხუთი ყუთი კვერცხი და ერთი ჯიბის ჭადრაკი. როგორ თუ რად გინდა? ლოგიკურ აზროვნებაში დაგეხმარება.

ბიძინა. ვერ გავიგე?

რობიზონი. რა ვერ გავიგე?

ბიძინა. კვერცხები რა შუაშია?

რობიზონი. შენთვის არ მითქვამს. ხომ ხედავ, საქმეზე ვლაპარაკობ, მომწვიდი რა თავიდან.

ბიძინა ნაწყენი გასცილდება რობიზონს.

რობიზონი. (ტელეფონში) არა, არა, შენთვის არ მითქვამს. გრიშა, მო-

იცადე, არ დაკიდო. ესე იგი შევთანხმდით, შენგან ოცი ქათამი. ჩემგან ოთხ ყუთს დამატებული ერთი ყუთი კვერცხი და კიდევ ჯიბის ჭადრაკი ლოგიკურა აზროვნებისათვის. (კიდებს ყურძილს. იხვევ კრეფს ნომერს) ალო! ტარიელ! მის-მინე....

კარის თავზე ჩამოკიდებული ზარი რეკავს. რობიზონი ტელეფონზე საუბარს განაგრძობს. მისი ხმა არ ისმის. ზარის ხმაზე მედია ვარჯიშს თავს ანებებს.

მედია. სულხანი! სულხანი მოვიდა! (ცეკვა-ცეკვით გაექანება კარისაკენ). მედია აღებს კარს. ოთახში დარეჯანი შემოდის. ერთ ხელში ჩაის ჭიქა უჭირავს, მეორეში — ბუზების ჯოხი. გაწბილებული მედია უკან დაიხვეს.

დარეჯანი. უიმე, სტუმრები უკვე მოსულან! (ჩაის ჭიქას მაგიდაზე დგამს) დედა, რამდენი ბუზი ირევა. რა ამბავია. (ბუზის საკლავს მაგიდის თავზე იქნევს) სულხანი სად არის?

მედია. სულხანი გასულია.

დარეჯანი. მე კი მისი საყვარელი გოგლიმოგლი მოუუტანე. (მედებს) რაო, რა მითხარი, სად არისო?

მედია. არ ვიცი, გასულია.

დარეჯანი. ნუ, რა უცნაური ბიჭია, პირდაპირ არ ვიცი. შინ ამდენი სტუმარი ჰყავს და თვითონ სადღაც დაბორიალობს.

მედია. არაფერია, ალბათ მალე მოვა.

დარეჯანი. მოვა, აბა სად წავა. შენ მედია გქვია, არა?

მედია. დიახ.

დარეჯანი. (მედებს გაუღიმებს. ლოყაზე ხელს მოუთათუნებს) უი, შენი ჭირიმე. რა მშვენიერი გოგო ყოფილხარ, სწორედ ასეთი წარმომედგინე. მე სულხანის მეზობელი ვარ. შეგიძლია ქალბატონი დარეჯანი დამიძახო, ან დეიდა დარეჯანი. გინდა, უბრალოდ დარეჯანი, თუნდაც დარიკო. ერთი კი იცოდე, სულხანს გოგლიმოგლზე მეტად არაფერი უყვარს. ოღონდ გოგლიმოგლი აჭამე და თუ გინდა სულსაც მოგცემს. ხომ იცი, ყველა მამაკაცს თავისი სუსტი წერტილი აქვს. არა, მართლა რა კარგი გოგო ყოფილხარ. შენ გენაცვალე. (მედებს უღიმის და ლოყაზე უთათუნებს ხელს) დედა, მეც არა ვთქვი, ამდენი ბუზი საიდან შემოფრინდა-მეთქი. (ფანჯარას კეტავს), მედია, გენაცვალე, გოგლიმოგლის გაკეთება ხომ იცი? თითო კვერცხის გულზე ოთხი....

რობიზონი. (ტელეფონში) ალო! ღურმიშხან, ესე იგი ჩვიდმეტი ძროხა და ერთი კარადა. (დარეჯანს) უკაცრავად, ეგ კარადა რისგან არის?

დარეჯანი. ეს კარადა?

რობიზონი. ჰო, დროზე, კაცი მელოდება, ეგ კარადა.

დარეჯანი. ვერ გავიგე, ეს კარადა რა?..

რობიზონი. რისგან არი? რა მასალაა?

დარეჯანი. წიფელია.

რობიზონი. წიფელი?! (ტელეფონში) მისმინე, ღურმიშხან! კაკლის კარადაა, კაკლის, ჰო, ჩვიდმეტი ძროხა და ერთი კაკლის კარადა... (რობიზონის ხმა იკარგება, ტელეფონზე პირის ცმაცუნით საუბრობს).

დარეჯანი. (რობიზონის მისამართით) სულელია ვიღაცა. (მედებს) ჰო-და, რას გეუბნებოდი?

მედია. გოგლიმოგლის რეცეპტს.

დარეჯანი. ჰო, ესე იგი, ჩემო მედიკო, თითო კვერცხის გულზე ოთხი კოვზი შაქარი. არა, წესით ექვსი უნდა, მაგრამ სულხანს ბოლო ანალიზებში აწეული შაქარიანობა აღმოაჩნდა და ტკბილეულს ვერიდებით. ასე რომ, უმჯო-

ბესია ოთხი კოვზი იყოს. (ბუზის საკლავით ნატოს მუხლებზე გადაშლილ რვეულზე ბუზს კლავს).

ნატო. რა ხდება?!

დარეჯანი. უკაცრავად, ხელს გიშლიდათ და მოვკალი.

ნატო. ვამდლობთ (თვალს გააყოლებს დარეჯანს).

დარეჯანი. ჰოდა, ჩემო მედეა, რაც მთავარია, გოგლიმოვლი კაკაოიანი უნდა იყოს. ერთ კვერცხის გულზე ნახევარი ჩაისი კოვზი კაკაო. მე მთელ კოვზს ვყრი, რადგანაც სულხანს ორი კვერცხის გოგლიმოვლი უყვარს.

ბიძინა, რომელიც აქამდე გლობუზის გვერდით მდგარ კიბეზე იყო ჩამოძვდარი, საუბარში ჩაერევა.

ბიძინა. შესანიშნავია, ორი კვერცხის გოგლიმოვლი. ორი კვერცხი ერთი არ არის და, მით უმეტეს, არც სამი, რაღაც საშუალო, ასე უთქვამთ, ოპტიმალური.

დარეჯანი. (ბიძინას) რა თქმა უნდა, ოპტიმალურია.

ბიძინა. თქვენ ოპტიმისტი ხართ?

დარეჯანი. რა შეკითხვაა?! მე ხომ სულხანის მეზობელი ვარ.

ბიძინა. მაშინ მითხარი, პარტია რომ მოვიგო, რომელი სვლა აჯობებს, კუ ცე-სამი, თუ ლაზიერი ე-ხუთი?

დარეჯანი. შენ ბიძინა გქვია, არა?

ბიძინა. დიას, გახლავართ.

დარეჯანი. ჰოდა, ჩემო ბიძინა, ამ შემთხვევაში კორჩნოი კუთი ითამაშებდა, კარპოვი ლაზიერით. ხოლო მე და სულხანი, როგორც წესი, პაიკით ვთამაშობთ. (სვლას აკეთებს).

დარეჯანის მოულოდნელი სვლით ჩაფიქრებული ბიძინა ისევ კიბეზე ჩამოჯდება.

რობიზონი. (ტელეფონზე) ვანიჩკა! ვანიჩკა-მეთქი! მოიცადე! მომისმინე, ვანიჩკა! ოხ, შენი, დამიკიდა. (ახეთქებს ყურმილს).

დარეჯანი. (რობიზონს) რა იყო, რატომ ნერვიულობ?

რობიზონი. რაღა რატომ ნერვიულობ, ცხენში კამეჩი გამიცვალე-მეთქი და არაფრით არ დამთანხმდა.

დარეჯანი. უი, მე ვცი, ნაცნობი მყავს ერთი, სერგო ჰქვია, იმას უნდოდა ცხენები. მგონია კამეჩესაც გაგიხერხებს. ახლავე გეტყვი სერგოს ნომერს. (ხალათის ჯიბიდან იღებს ტელეფონის ნომერის წიგნს).

რობიზონი. ვაიმე, ქალბატონო დარეჯან, ზეპირი მახსოვრობა არ მივარგა და იქნებ ქალაღზე დამიწეროთ.

დარეჯანი კედელზე გაკრულ რუკას გვერდს ჩამოახვევს, ნატოს უკითხავად ხელიდან ართმევს საწერ კალამს და რუკის ნაგლეჯზე ნომერს წერს. კალამს უბრუნებს შეცბუნებულ ნატოს. მადლობის ნიშნად უდიმის და ნაგლეჯზე დაწერილ ნომერს რობიზონს აძლევს.

დარეჯანი. სერგო იკითხე და ასე უთხარი, ქალბატონი დარეჯანისგან გაწუხებთ-თქო. თუ ვერ გამისხენა, დედა დარეჯანი, ჩვენი დარიკო-თქო და უეჭველად დაგეხმარება.

რობიზონი. ვაიმე, დედაც შენ ხარ, დაც, დეიდაც, ცოლიც და საყვარელიც. (ხელეებს უკოცნის დარეჯანს).

დარეჯანი. ჰო, ჰო, კარგი, გეყოფა.

რობიზონი. (ეძგერება ტელეფონს) ალო! ალო! სერგო! ბატონო სერგო! დარეჯანი და მედეა უხმოდ საუბრობენ. კიბეზე ჩამოძვდარი ბიძინა ჭლდაკს ჩაჰკირკიტებს.

რობიზონი. ჩემო სერგო, სერგეი, სასწრაფოდ მჭირდება ოცდახუთი კა-

მეჩი, შემოდლა თერამეტი ჯიშიანი ცხენი შემოვთავაზო, კარგი, ორ ცხენსაც დაგიმატებ და ბუზის საკლავსაც გამოვაცოლებ. რად გინდა? რად გინდა და ბუზებს აუქმევე დადლილ ცხენებს. ესე იგი... (რობიზონი უხმოდ აგრძელებს საუბარს).

დარეჯანი. (მეღვას) ორი კვერცხი მანამდე უნდა თქვიფო, სანამ არ გათორდება. მერე კაკოს დამატება არ დაგავიწყდეს. თუ გინდა, ოთხი კვერცხის გოგლიმოვლი მოთქვიფე. ორივენი ერთი ჭიქიდან შეჭამო. (გაუღიმებს მეღვას და ლოყაზე ხელს მოუთათუნებს) უიმე, შენი ჭირიმი, რა სიცოცხლე ხარ, კაცო. შენც ხომ გიყვარს გოგლიმოვლი?

მეღვა. კი, მაგრამ მამა მიერძალავს.

დარეჯანი. რატომ?

მეღვა. ყველაფერი იმის ბრალია, რომ მამაჩემის მეგობარი, რომელსაც უხარმაზარი კვერცხები ჰქონდა, დამპირდა, გოგლიმოვლს გაჭმევო და...

დარეჯანი. მერე მამაში რა არის ცუდი?

მეღვა. მამაჩემს ჰკითხეთ, იმ ამბის შემდეგ ასე ამბობს, პატიოსანი გოგონები გოგლიმოვლს არ ეტანებიანო.

დარეჯანი. რა სისულელეა, მე რომ დედაშენი ვიყო, მამაშენი სულ სხვა აზრისა იქნებოდა გოგლიმოვლის თაობაზე.

ნატო. (სკამიდან დგება) მაინც როგორი აზრისა იქნებოდა მამამისი, თქვენ რომ მეღვას დედა ყოფილიყავით?

დარეჯანი. (ჩაეცინება) როგორის?! გულწრფელად გაინტერესებს, გენაცვალე?

ნატო. დიახ. (დარეჯანთან მიდის და ხელკავს გაუყრის).

დარეჯანი. როგორის და...

დარეჯანისა და ნატოს დიალოგი უხმოდ მიმდინარეობს. რობიზონიც ხმის გარეშე გაცხარებული საუბრობს ტელეფონზე. ბიძინა ხმის ამოუდებლად თავისთვის რაღაცას ბუტბუტებს. ჭადრაკის დაფაზე ხელას აკეთებს. კმაყოფილი აცქერდება დაფას. ჭადრაკის დაფას მოატრიალებს. მკვეთრად შეეცვლება გამომეტყველება, უკმაყოფილოდ ფიქრობს მომდევნო სვლაზე. მეღვა მელოდის გარეშე გატაცებით ცეკვავს. ამ უხმო აურზაურს კარზე დაკიდებული ზარი წვეკვტს.

მეღვა. სულხანი მოვიდა! ნამდვილად სულხანია! (გახარებული აღებს კარს).

ოთახში შემოდის სამხედრო, ხელში მძიმე ჩანთა უჭირავს. ოთახში მყოფნი გაცეკვულნი ათვალიერებენ სამხედროს.

სამხედრო. (მეღვას) მეორე სართულზე, მარჯვნიდან მესამე ფანჯარა ამ ოთახშია?

დარეჯანი. (სამხედროს) დიახ, ამ ოთახშია, რა გნებავთ?

სამხედრო. (გამოთქმით) როგორ თუ რა?! უღრუბლო ცა!

მხედრული სული, გმირული გული.

სიკვდილი მტერს! მშვიდობა ერს!

ვფიცავ სამშობლოს, დედას და მშეს!

სცენაზე მყოფნი უკრავენ ტაშს. სამხედრო მადლობის ნიშნად მორცხვად ხრის თავს.

მეღვა. რა შესანიშნავი ლექსია, ბის!.. ბის!

სამხედრო. მართლა მოგეწონათ?

მეღვა. რა თქმა უნდა ფანტასტიურია!

სამხედრო. მაშინ, (გულის ჯიბიდან იღებს რვეულს) კიდევ წაგიკითხავთ რამდენიმე ლექსს. იცით, მჭვერავ-პოეტთა ბატალიონის მედროშე გაზღავართ. მართალი გითხრათ, მოწოდებით პოეტი ვარ. ამჯერად, დროებით ვემსა-

ხურები სამშობლოს ინტერესებს. არა, უთუოდ უნდა წაგვიკითხოთ ჩემი ბოლო პერიოდის ლექსები. (გადაშლის რვეულს).

ნატო. (სამხედროს) ყმაწვილო, ხომ არ გაცნობებ, სამხედრო მოვალეობის შესასრულებლად რომ მიბრძანდით.

სამხედრო. ოხ, მაპატიეთ, რა თქმა უნდა. მიბოძეთ (ნატოს საწერ კალამს ართმევს, რუკაზე რაღაცას მონიშნავს. კალამს უბრუნებს. ჩანთიდან იღებს დაშლილ თოფს და აწყობს.)

ბიძინა. (სამხედროს) როგორ ფიქრობთ, ამ შემთხვევაში, სტრატეგიული თვალსაზრისით, თერთმა პაიკმა ეფ-შიედი სვლა უნდა გაითამაშოს, თუ მოწინააღმდეგის შავი პაიკის აყვანა აჯობებდა?

სამხედრო. სამხედრო საიდუმლოების გამხელის უფლება არა მაქვს.

ბიძინა. უი, მაპატიეთ (ჩაფიქრებული გასცილდება).

რობიზონი. (აქამდე საუბრობდა ტელეფონზე) შენ თოფს ოპტიკური სამიზნე მოყვება?

სამხედრო. კვაც საიდუმლოა. (თოფს ოპტიკურ სამიზნეს უმაგრებს).

რობიზონი. (ტელეფონში) ჰო, რაჟდენ, თოფი ღამის ხედვის ოპტიკური სამიზნით და კარგი რქებზარეხილი ჯიხვი ჩემგან. (ყურმილში საუბარს უხმოდ განაგრძობს).

სამხედრო ფანჯარას გამოადებს. თოფის ლულას გარეთ გადაყოფს. ცალ ფეხზე ჩამუხლული რაღაცას მიზანში ამოიღებს. ასე გაშეშდება. მელა სამხედროს უტრიალებს. სამხედრო ყურადღებას არ აქცევს. მელა ცეკვა-ცეკვით შემოუვლის სცენაზე მყოფთ, ტელეფონზე მოსაუბრე რობიზონს, კიბზე ჩამომჯდარ ბიძინას. უხმოდ მოლაპარაკე დარეჯანსა და ნატოს. მელას მიახლოებისას ყოველი მათგანი ხმამაღლა აგრძელებს საუბარს.

ღარაჯანი. (ნატოს) არ დამიჯერებ და თავიდან არც სულხანს უყვარდა გოგლიოვლი. როგორ არ მივუღეკი — მეზობლურად, დედაშვილურად. მეგობრულად, სიყვარულით, მოფერებით და როგორც იქნა... (დიალოგი უხმოდ გრძელდება).

მელა. (სამხედროს) თქვენ სამხედრო ბრძანდებით არა?

სამხედრო არ პასუხობს.

...რა ღამაში ფორმა გაცვიათ. მეც მინდოდა სამხედრო გავმხდარიყავი და თქვენსავით ღამაში, ჭრელი ფორმა მცმოდა. მართლა, მართლა არ გატყუებს. დავიძინებდი თუ არა, მუდამ თქვენი ფორმის მსგავს ჭრელ სიზმრებს ვხედავდი, მაგრამ, სამწუხაროდ, მამამ ამიკრძალა.

სამხედრო თითის ტუნთან მიტანით სიჩუმეს მოითხოვს.

მელა. რატომ ამიკრძალა? იმიტომ, რომ პატიოსან გოგონებს ჯარში არაფერი ესაქმებათო.

სამხედრო ვადიზიანებული გააქნევს თავს, ხელით უჩვენებს — გამცილდით.

მელა. ჰო, ჰო, მამაჩემი მიკრძალავს, რაღვანაც, როღესაც მამაჩემი სამხედრო მოვალეობას იხდიდა, მე მაშინ პატარა ვიყავი და ყაზარმაში ვესტუმრე. სხვა სამხედროები ვაზნების ჩუქებას დამპირდნენ, იმ პირობით, თუ ყოჩაღად მოვიტყეოდი, ვაზნები გამოვართვი. იმათმა კი...

ნატო. (მელას) რა გადაგიდე ამ სამხედროს! ხომ ხედავ, გასაიდუმლოებულ მოვალეობას იხდის. (მელა სკამთან სავარჯიშოდ მიჰყავს, თვითონ იმავე სკამზე ჯდება, რვეულს ასწორებს).

ღარაჯანი. ვაიმე, ვაიმე, რამდენი ბუზი შემოფრენილა!

დარეჯანი ფანჯრის დახურვას ცდილობს. სამხედრო ფანჯარას მხარს ჩაუდგამს, დახურვის საშუალებას არ აძლევს. ერთ ხანს ორივენი ფანჯარას ეჭვი-

დავებიან. კარზე ზარის რეკვა ორთაბრძოლას წერტილს უსვამს. მედეა კარის-
კენ გაქანება.

მედეა. სულხანი მოვიდა!

სამსხედრო. სულხანი არ არის, ვილაც უცხოა.

სამსხედროს ფრაზა მედეას შეაჩერებს.

ღარეჯანი. უი, სულ დამავიწყდა, დღეს ერთი უცხოელი სტუმარი უნდა
ეწვიოს სულხანს.

ზარი მეორდება. დარეჯანი კარს აღებს. ოთახში შემოდის მაიკლი. ხელში
დიპლომატი უჭირავს.

ღარეჯანი. ჰელოუ, მაიკლ!

მაიკლი. გაუმარჯოს, დარეჯან! (დიპლომატიდან საღეჭ რეზინს იღებს
და დარეჯანს აწვდის. მაიკლს ფეხსაცმელი გახდილი აქვს და თასმებით მხარზე
გადაუკიდია).

ღარეჯანი. ოო, გმადლობთ.

მაიკლი სცენაზე მყოფთ ჩამოურიგებს საღეჭ რეზინს. მისი მიახლოებისას
ვევლას, სათითაოდ, ხმა უბრუნდება.

როზიზონი. (ტელეფონში) ჰა, ჩემო აქვსენტი, ესე იგი შევთამხმდით,
ალარ უნდა მაგას ბევრი ბაზარი.

ბიკინა. (ჭადრაკს დასტკერის) არა, ეს შეუძლებელია, ორივე შავი ოფი-
ცერი თეთრ კვადრატზე აღმოჩნდა.

ნატო. (რვეულებს ასწორებს) წმინდა წყლის დაუნია. ერთი გაჩვენოთ,
რას წერს.

მედეა. (ვარჯიშობს) ერთი, ორი, სამი ერთი, ორი, სამი.

სამსხედრო. (მაიკლს, რომელიც საღეჭ რეზინს გაუწვდის) აკრძალული
მაქვს უცხოელებთან კონტაქტი. ძალიან გთხოვთ, თავი გამანებეთ.

ღარეჯანი. (უკან დაფეხება მაიკლს და ბუზებს უქშევს) მაიკლი უცხოე-
ლი არ არის, მაიკლი ჩვენია, დაიბადა ხელმოკლე ქართველი ზანგის ოჯახში.
წერა-კითხვა დედამ ასწავლა, სამშობლოს სიყვარული მამისგან მოსდგამს. შე-
რე რა მოხდა, უცხოეთში რომ ცხოვრობს, ემიგრანტია. მაიკლი ისე, ოფიცია-
ლურად ჰქვია, ოჯახში მოფერებით მიხოს ეძახიან.

როზიზონი. ალო! ალო! ფუ, გაფუჭდა, ამის დედაც ვატირე! (ტელეფონს
ძირს დაანარცხებს. ყურმილს შემამოწმებს) ალო! ალო! ხმა ამოიღე! (რალაცას
მოისაზრებს. მაიკლთან მიდის) ეი, ჩვენებურო.

მაიკლი. ვისმენ.

როზიზონი. ჩემო მაიკლ-მიხო, უნდა მიშველო, ტელეფონი გამიფუჭდა.

მაიკლი ტელეფონს გამოართმევს, დიპლომატში ჩადებს, სანაცვლოდ დიპ-
ლომატიდან ამოღებულ ახალ ტელეფონს გაუწვდის. როზიზონი აპარატს ხელი-
დან გამოსტაცებს და ტელეფონზე რეკვას განაგრძობს.

ბიკინა. პატივცემულო მაიკლ, საინტერესოა თქვენ რას ფიქრობთ საჭად-
რაკო დაფაზე ფიგურათა მოცემული განლაგების შესახებ?

მაიკლი. ჭადრაკი რასისტული თამაშია.

ბიკინა. კი მაგრამ, რატომ?

მაიკლი. თუ კარგად დაუკვირდებით, ამაზე პირველივე სვლა მეტყველებს.

ბიკინა. ესე იგი, თქვენ ფიქრობთ, რომ ფიგურათა ფერი არ უნდა განა-
პირობებდეს პირველი სვლის უპირატესობას?

მაიკლი. არა, მე ვფიქრობ, რომ ფიგურები ერთი ფერისანი უნდა იყვნენ.

ბიკინა. მაგრამ თამაში ხომ აზრს კარგავს?

მაიკლი. განა აუცილებელია ყოველი აზრის მიღება?

ბიკინა. მაინც... ვერ გავივ?

მაიკლი. მე რომ მივიღო თქვენი თამაშის აზრი, მაშინ უნდა უარყო ახ-
რი ჩემი თამაშისა.

მედვა. (მაიკლს) თქვენ დიდი ხანია რაც ჩამობრძანდით?

მაიკლი. არა, ახალი-ჩამოსული ვარ და ჩემი ჩამოსვლის მრავალ მიზე-
ზთა შორის ერთ-ერთი სულხანთან ვიზიტია, დავალებული მაქვს გადავცე მი-
ლოცვა. (დიპლომატიდან იღებს ფურცელს, იწყებს კითხვას). სულხან, გულითა
და სულით გილოცავთ უნიკალურ აღმოჩენას, რომლის წყალობითაც, თქვენ
ჩვენი ორდენის საპატიო წევრი ხდებით. პატივისცემით მშვიდობისა და უღრუ-
ბლო ცისათვის მებრძოლ, გარემოს დამცველ ასტრონომთა საერთაშორისო ორ-
დენი.

ბიძინა. ესე იგი, ასტრონომთა საერთაშორისო ორდენი, ანუ შემოკლე-
ბით ა. ს. ო. არა?

მედვა. ა. ს. ო. ვაი, რა საინტერესოა!

დარეჯანი. თქვენც ასტრონომი ხართ?

მაიკლი. ო, არა, მე ბოტანიკას ვამჯობინებ. მცენარეებს ვიცავ გადამე-
ნებისგან. ვანადგურებ ათასგვარ მღრღნელებს, პარაზიტებს. მოკლედ რომ
ვთქვათ, ბუნებას სიცოცხლეს ვუხანგრძლივებ.

ბიძინა. უკაცრავად, თქვენ თქვით, რომ მღრღნელებს ვანადგურებო?

მაიკლი. ვანადგურებ კი არა. მუსრს ვაკვებ.

ბიძინა. კი, მაგრამ მღრღნელებიც ხომ ბუნების შვილები არიან, მათაც
ხომ უნდათ სიცოცხლე.

მაიკლი. ეგ მე არ მეკითხება, მაგ საკითხზე ზოლოლოები მუშაობენ. ყვე-
ლა თავისას იცავს.

დარეჯანი. მიხე, ბუნების საკითხი როგორ დგას უცხოეთში, ჩვენთან,
მაგალითად, დღითი-დღე მატულობს.

მაიკლი. ო, ბუნების საკითხი ყველგან და ყოველთვის აქტუალური იყო.
თუმცა უმეტესობა მათი წინააღმდეგია, მაგრამ მოიძებნებიან ისეთებიც, რომე-
ლნიც ამ პარაზიტებს აქტიურად უჭერენ მხარს.

დარეჯანი. თქვენ რა აზრის ხართ?

მაიკლი. ჩემი პროფესიიდან გამომდინარე, მათთან ბრძოლა მიხდება. თუ-
მცა პირადი კონფლიქტი არასდროს მქონია. შემიძლია შემოგთავაზოთ მხამიან-
ნი ბალონი, მეტად ეფექტური საშუალებაა. (დიპლომატიდან იღებს ბალონს და
დარეჯანს აწვდის).

**დარეჯანი, ბუზის ჯოხის მაგივრად, ბალონით საწამლავს ყოველ კუთხეში
ასხურებს.**

მედვა. მაიკლ, მაიკლ, სულხანი უცხოეთში არ შეგხვედრია?

მაიკლი. უცხოეთში?! არა, მე აქ მეგულებოდა. ნუთუ სულხანიც წავიდა?!
რა უბედურებაა, ვინმე ხომ უნდა დარჩეს, ვის ხელში ტოვებთ აქაურობას?

დარეჯანი. არა, სულხანი არსად არ აპირებს წასვლას. სულხანს უყ-
ვარს სამშობლო, სულხანი ნამდვილი პატრიოტია.

მაიკლი. თქვენ გინდათ თქვათ, რომ მე პატრიოტი არა ვარ?

დარეჯანი. არა, როგორ გეკადრებათ, მე ეს არ მიგულისხმია.

ბიძინა. პატრიოტიზმი... (წიგნს იღებს, სათაურს ეძებს.) პ, პ, პარაბოლა,
პარადოქსი, პასპორტი. პო, პატრიოტიზმი. (კითხულობს) ესე იგი, პატრიოტიზ-
მი. ჩვენ თუ პატრიოტიზმს განვიხილავთ როგორც გეოგრაფიულ ცნებას, მაშინ
ყოველი პატიმარი ეროვნული გმირი ყოფილა. აქედან გამომდინარე, პატრიო-
ტიზმს არ უნდა ახასიათებდეს ისეთი ძლიერი გრძნობა, როგორიც სიყვარულია,
იგი იძულებითი ზემოქმედების შედეგი არ უნდა იყოს. თუმცა არსებობენ, და
თანაც მრავლად, სასჯელმოხდენი, რომელნიც ხელახლა სწადიან დანაშაულს.

იქნებ ამ ქმედებას ნოსტალგია ეწოდება?.. და რა?.. სამშობლოსკენ ღტოლვა და-
ნაშაულს მოითხოვს? (წიგნს დახურავს).

დარეჯანი. შენი მსჯელობა სუბიექტურია.

ბიძინა. სუბიექტურია იმდენად, რამდენადაც თქვენ არ გსურთ მისი მი-
ღება. თქვენ კი ვერ იგებთ, არამედ არ გინდათ გაიგოთ. ზოგჯერ ისეთი შთაბე-
ჭდილება მრჩება, თითქოს ადამიანს მხოლოდ იმიტომ ახასიათებს აზროვნება,
რომ მეორე ადამიანის ნააზრევია უარყოს.

მაიკლი. იცით...

ბიძინა. მაცადეთ! ნუ მიშლით ხელს აზროვნებაში (გლობუსთან მდგარ
კიბეზე ადის. წიგნს გადაშლის.)

ნატო. აუჰ, ახლა დაიწყებს ყვირილს. (დგება, რუკასთან მიდის, გვერდს
მოახვევს, ნაგლეჯებს დააგორგოლავეებს და წურებში იტენის. ისევ სკამზე ჯდე-
ბა, განაგრძობს რვეულებს შესწორებას).

ბიძინა. (კიბეხეობს) მე მსურს დავამტკიცო, რომ ბუნებაში კატასტრო-
ფებს იწვევს საზოგადოების უმეტარი მოთხოვნილება აბსტრაქტული გრძნობე-
ბის განვითარებისა, რასაც სხვაგვარად იდეალების მატერიალიზაცია ეწოდება.
ქალბატონო დარეჯან, თქვენი მოსაზრების მიხედვით, თუ პატრიტიზმი დამოკი-
დებულია რაღაც გეოგრაფიულ ტერიტორიაზე, მაშინ ამ ტერიტორიის რაობამ
უნდა განაპირობოს გრძნობის რაოდენობაც. რაც ყოვლად აბსურდულია, ვინაი-
დან გრძნობას არ ახასიათებს უნარი რაიმე შკალის მიხედვით აიზომოს, აიწო-
ნოს, აითვალოს, არა აქვს მინუს-პლიუს პოლუსები. არა აქვს საზომი ერთეული.
სწორედ ეს უუნარობაა უნარი სამყაროს არსებობისა. როდესაც მიჯნური იწ-
ყებს ფიქრს, სატრფოს რომელი ფიზიკური ღირსებანი განაპირობებს მისადმი
ღტოლვას, იმწამსვე არსებულ თბიექტს ადარებს წარმოსახვაში შექმნილ გაი-
დეალებულ, აბსტრაქტულ მოდელს. შედეგად, სასწორის საპირისპირო მხარეს
ორი სამყარო აღმოჩნდება, რომელთა შორისაც იმდენივეა განსხვავება, რამდე-
ნიც მსგავსება. ამ დროს ჩვენს მიერ განხილული ინდივიდი არჩევნის წინაშე
დგება — დაკმაყოფილდეს არსებული სუბიექტით, რომელიც იდეალთან შედა-
რებით შესაძლოა გონჯადაც კი მოგვეჩვენოს, ანდა დარჩეს მარადეჟამს მაქსიმა-
ლისტად და სდიოს მას, რასაც ვერასდროს ჰპოვებს. ჩემს მიერ ზემოთ მოყვა-
ნილ მავალითში განგებას ადამიანისთვის პირადი არჩევნის ინიციატივა მიუ-
ცია. რასაც ვერ ვიტყვით სამშობლოსა და ადამიანის ურთიერთდამოკიდებულე-
ბაზე. ადამიანს არ ძალუძს ამოირჩიოს სამშობლო, ვინაიდან იგი თავისდაუნ-
ებურად იბადება ამა თუ იმ გეოგრაფიულ ტერიტორიაზე და ამ ტერიტორიისად-
მი მასში ჩასახული გრძნობები იძულებით ხასიათს ატარებს. იგი რაღაც წერ-
ტილ-წყვეტილი ხაზით შემოფარგლულ ტერიტორიაში ისევეა გამოძვედუე-
ლი, როგორც რიგითი ტუსადი მავთულხლართით დახშულ საპატიმროში. ნუ
აქცევთ, ხალხნო, პატრიოტიზმს მიწის ნაგლეჯად! ჩვენი გრძნობები მეტად
ძვირფასი სიმდიდრეა, ვიდრე ისინი, ვინც ამ გრძნობებს იმსახურებენ! ვიყვარ-
დეთ სამშობლო ამ ოხერი წერტილ-წყვეტილი ხაზების გარეშე! (ბიძინა კედელ-
ზე გაკრულ რუკას მივარდება, ერთ გვერდს ჩამოახვევს და დააქუცმაცებს.)

დარეჯანი. ბიძინა, დამშვიდდი, სირცხვილია, გეყოფა.

ბიძინა. რა მეყოფა? რა არის სირცხვილი, — ვილაპარაკო ის რასაც ვფი-
ქრობ?

დარეჯანი. არა, იფიქრო იმაზე, რასაც ლაპარაკობ.

მაიკლი. ბატონო ბიძინა, ინებეთ საპნის ბუშტები, ნერვებს აწყენარებს.
(დიპლომატიდან იღებს ქილას საპნისა და წყლით და აწვდის ბიძინას).

ბიძინა ღამრწის ოთახში, ხან ჭადრაკს აცქერდება, ხანაც საპნის ბუშტებს
უშეებს.

მედეა. მიხო, მიხო, ფეხსაცმელი რატომ არ გაცვია?

მაიკლი. დედამიწის შუაგულიდან მოძავალ ენერგიას ვიღებ.

მედეა. მიხო, მიხო, რატომა ხარ ასეთი შავი?

მაიკლი. იმიტომ, რომ...

მედეა. იცი, მამაჩემი მიკრძალავს შავ ადამიანებთან ურთიერთობას.

მაიკლი. რატომ?

მედეა. იმიტომ, რომ პატიოსანი გოგონები შავ კაცებთან არ მეგობრობენო.

მაიკლი. (ხელს მოხვევს მედეას) მამაშენი რასისტია?

მედეა. არა, უბრალოდ, როდესაც პატარა ვიყავი, მამაჩემს აფრიკელი სტუმარი ეწვია, სტუმარი ძალიან შავი კაცი იყო, იმ სტუმარმა ბანანი შემომთავაზა და მეც. რა თქმა უნდა დავთანხმდი.

მაიკლი. (ანერვიულებული ხმით) მერე, მერე?

მედეა. ჰოდა...

ნათო. (მედეას სიტყვას აწყვეტინებს) უკაცრავად, მაიკლ, შეიძლება შენობით მოვმართო?

მაიკლი. ახლა არ მცალია, მოგვიანებით. (მედეას დიპლომატიდან ამოღებულ თეთრ ხელსახოცს ჩუქნის) ინებეთ.

დარეჯანი. (მაიკლს) მაიკლ, ეგ სხვა პიესიდან არის.

მაიკლი. (ხელსახოცს დახედავს) ოხ, სულ დავიბენი, ყველაფერი ავურიე. (მედეას) მაპატიეთ. (დიპლომატში აბრუნებს ხელსახოცს. სანაცვლოდ იღებს ბანანს და მედეას გაუწვდის).

ნათო. მიხო!

მაიკლი. ხომ გითხარით, არ მცალია-მეთქი!

ნათო. შენ გეუბნები, მოიხედე (ხელს კიდებს და უხეშად ატრიალებს).

მაიკლი. რა ხდება?

ნათო. ეე, მიხო ხარ თუ მაიკლი, სადაური ჩვენებური ემიგრანტი ხარ?

მაიკლი. მეე?!

ნათო. ჰო, ჰო, შენ.

დარეჯანი. მიხო, გთხოვ მოგვიყვე, მეც საოცრად მაინტერესებს.

მაიკლი. ბევრი რამ გამეგო ჩემი სამშობლოს შესახებ, ნანახმა კი მოლოდინს გადააჭარბა. გოგირდის უნიკალური აბანოები გვქონია. ჩამოვედი თუ არა, პირველ რიგში სწორედ ეს აბანოები მივიღე.

ნათო. (თავისთვის) რა ვიცი, ნაბანაგების არაფერი გეტყობა და...

მაიკლი. მე მართლა პირველად ვარ სამშობლოში, მაგრამ სწორედ გოგირდის აბანოების წყალობით. ისე ვგრძნობ თავს, თითქოს მთელი ცხოვრება აქ გამეტარებინოს. მამაჩემი სამშობლოში დაიბადა. ძნელბედობის ჟამს იძულებული შეიქნა გასცლოდა აქაურობას და მამულისგან მოშორებით დამკვიდრებულიყო. მეც სწორედ იქ დავიბადე. მამაჩემი ახლა ღრმად მიხუცებულია და ალბათ მალე გარდაიცვლება. მე აქ იმისთვის ჩამოვედი, რომ მისთვის საფლავის ადგილი შევარჩიო. იცით, ძალიან მომეწონა მთაწმინდის პანთეონი, ქალაქს ზემოდან დაჰყურებს, მშვენიერი ხედი იშლება, ჰაერიც საუცხოოა და საერთოდ, საკმაოდ სიმპატიური ადგილია. (მიდის კედელზე გაკრულ რუკასთან) თუ არ ვცდები, მთაწმინდა სადღაც ამ რაიონშია, არა?

დარეჯანი. დიას.

მაიკლი. (რუკას გვერდს ჩამოახვევს) მამაჩემს მინდა წავეულო, მშვენიერი სუვენირია.

ნათო. პანთეონი?! შენ იცი, რომ მთაწმინდის პანთეონში მხოლოდ გამოჩენილი ადამიანები განისვენებენ?

მაიკლი. კი, როგორ არა, გავივითხე და იქ მყოფმა საზოგადოებამ სავსებით დამაკმაყოფილა. შეიძლება ითქვას, რომ ამ მხრივაც ყველაფერი რიგზეა.

ნატო. მერედა მამაშენმა რით გამოიჩინა თავი?

მაიკლი. როგორ თუ რითი?! მამაჩემი ხომ ემიგრანტია! მუდამ ოცნებობდა უცხოური კაპიტალის სამშობლოში დაბანდებახე. საწყალი, სიკვდილის შემდეგ მაინც აისრულებს ოცნებას.

კარზე ირეკება ზარი. შედეგა კარისკენ გაქანება.

მედეა. სულხანი! ნამდვილად სულხანი მოვიდა!

სამხედრო. სულხანი არ არის, ვიღაც ორნი არიან.

კართან მისული მედეა უკან გამობრუნდება. კარს დარეჯანი ადებს. ოთახში გუგა და გუგა შემოდინ. გუგას ხელში სავსე ცელოფანის პარკი უჭირავს. მოსულები ოთახში მყოფთ შეათვალიერებენ.

ბეზა. ხომ გუებნებოდი, სხვაგან წავიდეთ-მეთქი. ნახე, აქ რამდენი ხალხია.

ბუზა. სამაგიეროდ, სულხანს ვარსკვლავებიანი გლობუსი აქვს.

ბეზა. კარგი, აქ მოვხარშოთ, ოღონდ, მე ჩემ წილში არავის ჩავსვამ.

ბუზა. (დარეჯანს) აქ რა ამბავია, რა ხდება?

დარეჯანი. სულხანი თავის მომავალ აღმოჩენას აღნიშნავს.

ბეზა. ვა, ეგეთი რა უნდა აღმოაჩინოს?

დარეჯანი. რა, არაფერი გაგივიათ?

ბუზა. ვენაცვალე, ვერე რატომ გველაპარაკები, ჩვენ ორივენი გავების ბიჭები ვართ. ჩვენ რომ გავვივია, მაგდენი ყველას ერთად სიზმარშიც არ ვინახათ.

დარეჯანი. არა, მე სხვა რამეზე ვლაპარაკობ, თქვენ მე ვერ გამოგეთ.

ბეზა. (გუგას) ე, ამით რამე ხომ არ ეშლებათ? (დარეჯანს) რომ გუებნებით, ესე იგი ვერე! მე თუ გავვივლი; ყველას ერთად ვადაგვრით.

გუგა ჯიბიდან დანას იღებს და გუგას აწვდის, გუგა ართმევს და დარეჯანს გადასცემს.

ბეზა. (გუგას) არა, ბიჭო, ვერ დავარტყამ, ქალია.

ბუზა. მერე რა მოხდა, მაია წყნეთელიც ქალი იყო მაგრამ ვაჟკაცურ გუგას აწვებოდა. კაცურადაც მოკლეს.

ბეზა. არა, ძმაო, ქალის მოკვლა არავაჟკაცურია. კაცის ტანსაცმელი ჩაიცვას და მერე დაველაპარაკები (დანას გუგას უბრუნებს).

ბუზა. (დარეჯანს) ეს კაცი მართალია. მაღლობელი იყავი, კაცი რომ არა ხარ.

დარეჯანი. გმადლობთ.

ბუზა. (ყველას) ჰა, პრეტენზიები ხომ არა გაქვთ?

ოთახში მყოფნი შეშინებულები უარის ნიშნად თავს გააქნევენ.

ბუზა. (დარეჯანს) სულხანი სად არის?

დარეჯანი. გასულია და იმედია, მალე მოვა.

ბუზა. იმედიაზე არ გეკითხებიან, სულხანი როდის მოვა-მეთქი!

ბიძინა. (მიდის გუგასთან) უკაცრავად, თუ შეიძლება, რომელ სკლას ამჯობინებდით?

ბეზა. მე?

ბიძინა. დიახ, სასურველია, რომ თქვენ.

ბუზა. ესე იგი ჩვენ, არა? (გუგას) რომელი ვითამაშოთ?

ბეზა. რა თქმა უნდა, შავი.

ბუზა. მაშინ ეს ვითამაშოთ.

გეგა. ეგ, ბიჭო, ოფიცერია, ხელი გაუშვი, თავი არ გაიფუჭო, მაგას ეს აჯობებს. (აკეთებს სვლას).

ბიძინა. პაიკი? ოო, ლოგიკური სვლაა.

გეგა. ჰა, გინდა კიდევ რამე?

ბიძინა. არა, გამაღობთ, არაფერი. თუმცა, იმედის თაობაზე მსურდა ჩემი აზრი გამოეთქვა.

გეგა. (გეგას) თქვას, თუ ვცემოთ? (აწვდის დანას).

გეგა. ჯერ თქვას (დანას არ არომეკვს).

გეგა. (ბიძინას) მიდი, თქვი.

ბიძინა. (წიგნს გადაშლის, კითხულობს) იმედი რთული ფენომენია და დამოკიდებულია არა პიროვნებაზე, რომელსაც ეს ფენომენი მართავს, არამედ ფენომენზე, რომლითაც ინდივიდი იმართება. იმედი გულისხმობს ერთი ადამიანის მოსალოდნელ ქმედებას მეორის წარმოდგენაში და ეფუძნება პირველის ნამოქმედარს სხვა ანალოგიურ, ან ახლო ანალოგიურ ვითარებაში. აქედან გამომდინარე, საზოგადოებაში მთავარი გამოთქმა — „იმედის გაცრეება“ გულისხმობს არა პერსონაჟის არასწორ სვლას, არამედ პერსონაჟის მიმართ დამკვირვებლის არასწორ შეხედულებას, ვინაიდან დამკვირვებელი თვითონ ქმნის სამყაროს, რომელსაც „იმედს“ უწოდებს, თვითონვე აკანონებს მას და უზურპაციაში აქცევს პერსონაჟს, რომლის პროტოტიპად სინამდვილეში დამკვიდრებული მეტად გვევლინება, ვიდრე ის, ვის სახელსაც პერსონაჟი ატარებს.

გეგა. მაგითი რისი თქმა გინდა?

ბიძინა. მხოლოდ და მხოლოდ იმისი, რომ იმედი არა რეალური ცხოვრებაა, არამედ რეალურის პარალელური, ისევე როგორც ოცნება. ამიტომაც ორივენი ინდივიდისთვის სასურველი სამყაროს წყობის ხასიათს გულისხმობენ და არა სამყაროს წყობისათვის სასურველ ინდივიდის ხასიათს.

გეგა. მერე?

ბიძინა. მერე? მერე არაფერი, უბრალოდ ის, რომ სულხანი ღმერთმა უწყის სად არის და მხოლოდ ქალბატონი დარეჯანის სამყაროში არსებულ სულხანის ქცევაზე სულაც არ არის დამოკიდებული რეალური სულხანის ქცევა.

გეგა. (ბიძინას) ძმაო, რა თავგზას გვიბნევ!

ბიძინა. არა, როგორ გეკადრებათ.

გეგა. (დანას აწვდის გეგას) ხომ გეუბნებოდი, ვცემოთ-მეთქი.

გეგა. (დანას გახსნის და ყვირის) ბოლოს და ბოლოს, არ იტყვი, სად არის სულხანი?! დაგზოცავთ, თქვენი დედა ვატირე!

გეგა. დაგზოცავთ!

დარეჯანი. (აკანკალებული ხმით) არ ვიცი, ღმერთმანი, არ ვიცი.

სამხედრო. სულხანი აქ არის, კარადაშია დამწყვედეული.

გეგა და გეგა აგრესიული გამომეტყველებით დარეჯანისკენ მიიწევენ. შეშინებული დარეჯანი უკან-უკან იხევს, მობუზული კედელთან შეშლება. თვალებს ხუჭავს და ხელებს სახეზე იფარებს. დანამოდერებულ გეგას გეგა მიყვება. გეგა დარეჯანს გვერდით აუკლის და კარადასთან მივა.

გეგა. (კარადაზე აკაკუნებს) სულხან, აქა ხარ, ძმაო?

გეგა. გამოდი, ბიჭო, ჩვენ მოვედით.

კარადასთან მიიბრუნეს შედეა. კარადის გასაღების ღრიჭოში იხედება და კარზე აკაკუნებს.

მედეა. სულხან, გენაცვალე, გამოდი, თუ გიყვარვარ, გამოდი, რა!

გეგა. გამოდი, ბიჭო, გამო 'დროზე!

გეგა მედეას ხელს გადახვევს.

გეგა. (მედეას) შენი სახელი, გენაცვალე?

მეღა. მე მეღა მქვია.

გაბა. ვა, რა ჯივრული სახელი გქონია. დაგინახე თუ არა, მაშინვე ვიფიქრე, ამას ნაღდად მეღა ერქმევა-მეთქი.

გუზა. (კარადაზე აკაკუნებს) სულხან, გამოდი! გამოდი, თორემ შემოვდივით. გამოდი, ბიჭო! გამოდი, სანამ გეგამ აგჭრა. (გეგას) არ გამოდის, ეტყობა, შენი არ ეშინია.

გაბა. გაანებე, არაფერია. (განაგრძობს მეღასთან საუბარს).

რობიზონი. (ტელეფონზე) ღარიბსან! სამოცი დათვი და ოთხმოცი ნიანგი შენი. არა, ნაკლებად არ იქნება, მინიმუმი სამოცდათვრამეტი, ჰა, ჰა სამოცდაჩვიდმეტნახევარი... არა, სამოც დათვზე მეტს მე ვერ მოგცემ, ისე თუ გინდა... (სცენას მათვალიერებს) ჰო, თუ გინდა, ერთ უცხოელს დაგიმატებ და მიუვრივდეთ... (მაიკლს) მიხო.

მაიკლი. ბატონო.

რობიზონი. კბილები დაკრიჭე.

მაიკლი კბილებს კრიჭავს.

(ტელეფონში) ო, ისეთია, რკინას კვენტს. ჰა, ხომ გეყოფა? არა, გეხეველები. არა, მეტი დათვი არ მყავს. გამიგე, კაცურად გამიგე... ნუ დამღუპავ, მეტს ვერ მოგცემ... არ მოგცემ და მორჩა. ბიჭო, შენ გეუბნები, არა-მეთქი!.. დაფიქრდი, თავი არ წააგო. გესმის, არ მოგცემ!.. არა!.. ჰო, ვერა, ვერა რა! გემუდარები რა, შენი ჭირიძე, არ დამღუპო, მაქსიმუმი სამოცდაერთი, ჰა, ჰა, სამოცდაერთ ნახევარი... ჰო, კარგი, ორი, ორნახევარი (რობიზონის ხმა წყდება. უხმოდ განაგრძობს ლაპარაკს).

ბიძინა. (კიბეზეა ასული და ხმაძალა ფიქრობს) რამდენად მომგებიანი იქნება ლაზიერების გაცვლა? ფაქტიურად, ორივე მხარე კარგავს ყველაზე ძლიერ ფიგურას. მაგრამ დაფაზე რჩებიან პაიკები, რომელნიც პოტენციური ლაზიერები არიან. თუმცა, ეს ძალზე იშვიათად ხდება. და მაინც, გამოუვალ მდგომარეობაში მყოფ ორ ლაზიერს ისევ თექვსმეტი პოტენციური პაიკი ღობია. მაგრამ ისინიც რომ გამოუვალ მდგომარეობაში მოხვდნენ? (უხმოდ განაგრძობს საკუთარ თავთან საუბარს).

ღარეჯანი. (მაიკლს) მიხო, ჩვენი სამშობლო გარედანაც ისეთივე ლამაზია, როგორც შიგნიდან?

მაიკლი. გააჩნია, შენ თვითონ სად იმყოფები.

ღარეჯანი. მაგას რა მნიშვნელობა აქვს?

მაიკლი რას ბრძანებთ, მთავარი ეს არის. როდესაც შიგნით ხარ, მაშინ გარედან უფრო ლამაზია, როდესაც გარეთ — მაშინ შიგნით.

ღარეჯანი. თუ არც გარეთ ხარ და არც შიგნით?

მაიკლი. მაშინ...

ნატო. (ღარეჯანისა და მაიკლის ხმას ფარავს) უვიცი, უვიცი. შტერი, იდიოტი, რას წერს, რა სისულელეებია. (ხაწერებს კალმით ახწორებს).

გუზა. (კარადაზე აბრახუნებს) გააღე, ბიჭო, გამოდი! სულხან, ჩემი დღას გეფიცები, გამოდი, თავი არ გაიფუჭო. (დანას ხსნის და გეგას აწვდის, რომელიც აქამდე უხმოდ ესაუბრებოდა მეღას). გეგა, ძმაო, არ გამოდის. მოდი, ქენი რამე.

გეგა უხახათოდ ართმევს დანას, ისევ განაგრძობს მეღასთან არშევს და ზრდილობის გულისთვის დანის წვერს კარადას ურჭობს.

რობიზონი. (ტელეფონზე) მაშ, სამოცს არ მომცემ, არა? კარგი, ვნახთ, ვისი აჯობებს. (ტელეფონით ხელში მიდის გეგასთან). უკაცრავად, მეგობარო.

გაბა. (უკმაყოფილოდ) რა იყო, რა ხდება?

რობიზონი. იცით, რაშია საქმე...

პეპა. ჰო, ეხლა ამოდერლე.

როზიზონი. (გეგას ურმილს მიაჩენებს) აი, სამოც დათვს ოთხმოც ნი-
ანზე არ მიხურდავებს. როგორმე ორი სიტყვა შემაწიე.

პეპა. ვერ გავიგე, რა გინდა?

მეღვა. (გეგას) ჰოდა, პატარაობისას, მე და ჩემი კარის მეზობელი ბიჭუ-
ნა, შემთხვევით საბაზანოში ერთად ჩავიკეტეთ. გარედან კარზე გვიბრაუნებ-
დნენ და გამოდიოდნენ, გვიყვიროდნენ. მე გამოსვლა მინდოდა, ჩემმა მეზობელმა
კი...

როზიზონი. (გეგას ტელეფონს აჩვენებს) მიდი რა, შენ რომ დაელაპარა-
კები, შეეშინდება. უთხარი, სამოც დათვზე მეტს არ მოგცემს-თქო.

პეპა. წადი, თავი დამანებე!

როზიზონი. გეხვეწები, რა! ვემუდარები! ოთხმოც ნიანგს მძღვეს, პა-
ტივისცემა ჩემზე იყოს. ათ პროცენტს ღავითმობ.

პეპა. გადი, ძმაო, მანამ ღამაში ხარ.

როზიზონი. კარგი, თხუთმეტი პროცენტი აიღე. მიდი, რა! ოცს მოგცემ.
ოცდახუთი! ორმოცი!

პეპა. სამოცს მომცემ?

როზიზონი. ეე, სამოცი არა. ორმოცდაათი.

პეპა. არა და დაახვიე.

როზიზონი. კარგი, სამოცი იყოს, ოთხმოცის სამოცი პროცენტი ორმო-
ცდარვა ნიანგია.

პეპა. ოთხმოცი პროცენტი მომეცი.

როზიზონი. ააა!!! (ხასოწარკვეთილი ყვირის).

პეპა. ნიანგები მინდა ეხლა მე? გადი, ძმაო, გაიპარე, სანამ დამიხრჩვიხარ.
(როზიზონს ხელიდან გამოგლეჯს ტელეფონს და იატაკზე დაანარცხებს. ისევ
მეღვას მიუბრუნდება) ჰო, სიცოცხლე, მერე რას მიყვებოდი?

მეღვა. სად გავჩერდი?

პეპა. შენ რომ გამოსვლა გინდოდა და შენ მეზობელს შესვლა (მიიხუტებს
მეღვას).

მეღვა. ჰო, გამახსენდა...

ნატო მეღვასთან ჩახუტებულ გეგას დაინახავს თუ არა, მაშინვე რვეულებს
თავს მიანებებს და გეგასთან მიიჭრება. ისმის პატეფონის ხმა.

ნატო. (გეგას) ხომ არ გვეცეკვა?

პეპა. არა, დაიკო, არ ვეცეკვავ.

ნატო. (კეკლუცად) იქნებ მაინც...

პეპა. (მეღვასთან დაშორება არ უნდა) არა-მეთქი, გოგო!

ნატო. (ხელს ჰკიდებს გეგას და ძალით აცეკვებს) მიდი, გიჟო, მე გასწა-
ვლი ცეკვას.

პეპა. (კარადაზე აბრაზუნებს) სულხანი! გამოდი, შე ახვარო!

კარადას მშვიდად უახლოვდება მაიკლი. დილომატიდან გასაღების დიდ
აცმას იღებს და კარის საკეტზე მორგებას იწყებს. გუგა კარზე ბრაზუნს წყვეტს,
ერთხანს გაოგნებული შესცქერის მაიკლს. მერე გონს მოეკება და გასაღების
აცმას ხელიდან წაგლეჯს.

პეპა. (მაიკლს) ეე, ბიჭო, შენ ჩაკეტე სულხანი? შენ ჩაკეტე, არა, შე ნა-
ბიჭვარო! (მუჯღუგუნით გვერდზე გააგდებს მაიკლს, რომელთანაც დარეჯანი
მიდის, ამშვიდებს და გვერდით გაჰყავს. გუგა თვითონ ცდილობს გასაღების
მორგებას, მაგრამ უშედეგოდ. ისევ იწყებს სულხანის ლანძღვას და კარებზე
ბრაზუნს).

როზიზონი. (გატეხილი ტელეფონის აპარატით მიდის მაიკლთან) უკაც-

რავად, თქვენ მაინც დამეხმარეთ, პარტნიორთან დაკავშირების საშუალება დაეკარგე.

მაიკლი ტელეფონს შეათვალეირებს. გატეხილ ტელეფონს დიპლომატში დებს, სანაცვლოდ იღებს ფაქსის აპარატს და რობიზონს აძლევს. რობიზონი გაოცებული დასცქერის აპარატს. მაიკლი განუმარტავს.

მაიკლი. (რობიზონს) ეს ფაქსია — ტელეფონზე სრულყოფილი აპარატი. საქმიანი ურთიერთობისთვის აუცილებელი ხელსაწყოა.

რობიზონი ართმევს ფაქსის აპარატს და იწყებს საუბარს. ცეკვით გართული ნატო თავს ანებებს გეგას და დარეჯანთან განაგრძობს ცეკვას. თავბრუდახვეული გეგა კარადასთან მილასლასდება, სადაც ღონემიხდილი გუგა თავსა ურტყამს კარადის კარს. იქვეა შედეაც.

გუგა. (სულხანს) გამოდი! გამოდი-მეთქი!

გეგა. თავი გაანებე, იყოს, მაგის დედაც ვატირე! ახლა საქმეს მივხედოთ.

გუგა. ჰო, ნაღდს ბაზრობ. (ხსნის ცელოფანის ტოპრაკს, საიდანაც კოლბებსა და სპირტქურას ამოიღებს. გეგა და გუგა პატარა ქიმიურ ლაბორატორიას მოაწყობენ).

მედეა. (კარადას ეყარება) სულხან, შემოგველე, გამოდი, რა!

ბიძინა. (სამხედროს ჭადრაკს აჩვენებს) როგორ ფიქრობთ, ჩემი სტრატეგიული სვლა გაამართლებს?

სამხედრო არ პასუხობს.

ბიძინა. იქნებ მაინც მიპასუხოთ, თქვენი აზრი, როგორც პრაქტიკოსი პროფესიონალისა, ჩემთვის ძალზედ მნიშვნელოვანია. (უშედეგოდ ელოდება სამხედროს პასუხს. გაწბილებული კარადასთან მიდის) სულხან, გესმის, სულხან? მე ბიძინა ვარ, ბიძინა. გენიალური ტაქტიკური ხერხი მოვისაზრე. შენ რას იტყვი. ხომ მართლაც გენიალურია? თეთრი ფიგურებიდან მხოლოდ მეფე და ერთი პაიკი დავტოვე, შავებიდან კი ყველა დაფაზეა. თუქსმეტივე ფიგურა, გესმის, თუქსმეტივე! არა, არ გეგონოს, შავებს ფორა მივეცი. თავიდან მეც ასე მეგონა, მაგრამ ბოლოს მივხვდი, რომ გენიალური ტაქტიკური ხერხია. ჯერ ერთი, — მრავალფიგურიაობამ შესაძლოა ქაოსი გამოიწვიოს. ხომ წარმოვიდგენია, ერთ მხარეს მეფე, რომელსაც, ფაქტიურად, შიშის მეტი არაფერი დარჩენია და პაიკი, რომლის მოვალეობაც და პირადი ამბიციებიც ერთ მიზანს ემსახურება: გახდეს ლაზიერი. მეორე მხარეს კი შვიდი გაბღენძილი ფიგურა. ერთი თვითკამყოფილი მეფე და რვა პაიკი, რომელნიც დიდი ხანია შეგუებიან ბედს, — შვიდი ზემდგომის სვლებს შეეწირონ. ახლა ხომ გესმის! ერთი მხარე თვითკამყოფილების იდიოტურ ვანცხრომაში იხრჩობა, ხოლო მეორე მხარეს მხოლოდ მეფე და პაიკია, მაქსიმალური შიში და მინიმალური შესაძლებლობა. და რაც მთავარია, ყოველივე ზემოთ თქმულით გამოწვეული ტკივილი, საშინელი ტკივილი. ტკივილი მკურნალი შიშისა, ტკივილი მკურნალი მარტობისა, უნუგეშობისა, ქაოსისა, პრეტენზიულობისა. ტკივილი, რომელმაც შესაძლოა დამარცხებისაგან იხსნას თეთრები, მათ ხომ უკვე სტკივათ, მათ აღარაფრის აღარ ეშინიათ. მათ ივემეს ტკივილი და უკან დასახევი გზა მოეჭრათ. მივაგენი, გესმის, მივაგენი! მხოლოდ ტკივილი, მხოლოდ საშინელი ტკივილი გვიხსნის. გესმის, სულხან! მივაგენი! სულხან, მიპასუხე, ხმა ამოიღე, სულხან, სულხან! ეჰ, სულხან, სულხან. (გაცდება კარადას და კიბეზე ჩამოჯდება).

ნატოსთან ცეკვით დაქანცული დარეჯანი კარადასთან ჩამოჯდარ მედეას თავზე წამოადგება.

მედეა. დეიდა დარეჯან, რა ვქნა, სულხანი რომ არ გამოდის?

დარეჯანი. ძალიან ნუ ინაღვლებ, რამე მოგვარდება.

მედეა. გამაღობთ, დეიდა დარეჯან.

დარეჯანი. ჰო, მართლა, მე და ნატომ მოვილაპარაკეთ (გახედავს და ჰაეროვან კონკნას გაუგზავნის ნატოს, რომელიც ისევ რვეულებში ნაწერებს ასწორებს) და შეგიძლია დედა დამიძახო, იცი, ზოგჯერ სულხანიც დედას მეძახის, იმისდა მიხედვით, თუ მოცემულ ვითარებაში რა მეზობლურ ურთიერთობაში ვიმყოფებით.

მედეა დარეჯანს უღიმის.

დარეჯანი. ვაიმე, დედა გენაცვალოს, რა საყვარელი ვინმე ხარ, შენი ჭირიმე. (ლოყაზე მოუთათუნებს ხელს).

სცენაზე მყოფნი ისევ უხმოდ ურთიერთობენ და ჩვეულ საქმიანობით არიან გართულნი. გეგა და გუგა თავიანთ ქიმიურ ლაბორატორიას ჩაჰკირაკიტებენ. სამხედრო რაღაცას გულისყურით უმიზნებს თოფს. ნატო რვეულებში იქექება. კიბეზე მჯდარი ბიძინა ჭადრაკის დაფას აცქერდება და საპნის ბუშტებს უშვებს. რობიზონი ფაქსით არის გართული, მაიკლი ფეხშიშველა დადის სცენაზე და გულმოდგინედ ათვალიერებს ყოველ ნივთს. დარეჯანი ჰაერში ასხურებს ბუზების საწინააღმდეგო წამალს. მედეა კარადის გარშემო დაღონებული ცქცავს. პატეფონის ხმას სცენის მიღმა ყვირილი წყვეტს.

შალიკო. (სცენის მიღმა) მაინძელო!.. მაინძელო!

მედეა. სულხანი!..

დარეჯანი. არა, გენაცვალე, სულხანი შინ დაბრუნებისას „მაინძელოს“ არ ყვირის.

მედეა. ხომ შეიძლება, მაინცდამაინც დღეს მონდომებოდა მაინძელოს დაძახება.

დარეჯანი. არ მესმის, რატომ უნდა მონდომებოდა?!

მედეა. უბრალოდ, ნასვამია და ხუმრობს.

დარეჯანი. არა, შეუძლებელია. ბოლო ერთი კვირაა სულხანს ნაღვლის ბუშტი აწუხებს და მე კატეგორიულად აუუკრძალე ალკოჰოლური სასმელების მიღება.

მედეა. იქნებ არ დაგიჯერათ?

შალიკო. (სცენის მიღმა) მაინძელო! მაინძელო!

დარეჯანი. არა, ნამდვილად არ არის სულხანი.

მედეა. არა, იქნებ მაინც...

ნატო. მედეა, რა გემართება? სულხანი ხომ კარადაშია.

მედეა. ვიცი, მაგრამ მინდა, რომ გარეთ იყოს და „მაინძელოს“ ყვიროდეს. არის ამაში რაღაც ეგზოტიკური და თანაც რომანტიულია.

ნატო. შენ მუდამ ასე გგონია ხოლმე.

დარეჯანი. არა, მაცადეთ, თუ სულხანი გარეთ არის, მაშინ კარადაში ვინლაა? და საერთოდ, მითხარით რა ექნა? ხომ უნდა ვიცოდე, სულხანს ვუღებ კარს თუ ვინმე სხვას.

სამხედრო. სულხანი კარადაშია.

მედეა. გარეთ ვინლაა?

სამხედრო. გააღეთ და გაივებთ.

დარეჯანი. არა, მე მეშინია, მე კარს არ გავაღებ.

შალიკო. მაინძელო! მაინძელო!

მედეა. თუ სულხანი არ არის, არც მე გავაღებ.

ბუბა. (გუგას) არ გამავიწყონ, უთხარი რამე.

ბუბა. (სცენაზე მყოფთ) ეხლა დროზე გააღეთ, თორემ თუ გაგიყდა, ყველას გადაგჭრით.

დარეჯანი. ახლავე, ახლავე, ოღონდ თქვენ არ ინერვიულოთ. (კართან ფეხაკრეფით მიდის, კარს აღებს და სასწრაფოდ ისევ უკან ბრუნდება).

ოთახში შემოდის ფეხშიშველა შალიკო, რომელსაც მხარზე ხურჯინი ჰკიდია, ხელში ქათამი უჭირავს.

შალიკო. გამარჯობათ თქვენი.

ბება. (თავისთვის) შენი და შენი ორი კეთილი მეზობლის...

ღარეჯანი. (შალიკოს) გაგიმარჯოს.

შალიკო. (ტვირთს იატაკზე აწყობს და ჯიბიდან ფურცელს იღებს) ჯე-მალი მინდოდა.

ღარეჯანი. ჯემალი?! (ოთახს მოათვალიერებს) ეგეთი აქ არავინაა.

შალიკო. არაა? (დააცქერდება ფურცელს) კაი, აბა, ბოდიში. (ხურჯინს დასწვდება და გასვლას აპირებს, მაგრამ წამით შეჩერდება) კიდევ ბოდიში, არც ჯუმბერია?

ღარეჯანი. (ისევ მოათვალიერებს ოთახში მყოფთ) არც ჯუმბერი.

შალიკო. არ მატყუებ?

ღარეჯანი. არა.

შალიკო. ნამდვილად არ მატყუებ?

ღარეჯანი. არა, ნამდვილად არ არის, რატომ უნდა გატყუებდეთ?

ბიძინა. ტყუილი! თქვენ იცით, რა არის ტყუილი? (კიბეზე წამოდგება).

ბება. (ბიძინას) აბა, ეხლა დაჯექი, თორემ აედექი.

ბიძინა ხასწრაფოდ ჯდება.

ბება. (შალიკოს) ე, ბიჭო, შენ კიდევ, რომ გეუბნებიან არ არისო, ესე იგი ეგრეა საჭირო.

გუგა გეგას დანას გაუწვდის. გეგა უკან მიუგდება დანას.

ბება. (გუგას) შენ კიდევ ნუ გამიხურე, რა. მოდი, საქმეს მიხედე.

შალიკო. (ფურცელს გამოიწვდის) აქ ასე წერია, თორემ მე რა.

ბიძინა. (შალიკოს ფურცელს გამოართმევს) ხოლო, ფიცო მწამს და ბოლო მაკვირვებსო.

შალიკო. რა მაკვირვებსო?

ბიძინა. არაფერი, ეს ისე (ფურცელს დაჭმუჭნის და გადააგდებს).

შალიკო. რას შერებს?

ბიძინა. მოიცა, რა დროს ეგ არის. ერთი ის მითხარი, შენი აზრით, ჭადრაკის ფიგურებიდან ყველაზე მნიშვნელოვანი რომელია.

შალიკო. (უაზრო თვალებით დააცქერდება ჭადრაკის დაფას. გამოძეგვ-ველებზე ეტყობა, თამაში არ იცის. თავის დასაძვრენად საუბრის თემას ცვლის) ჯერ გავიცნოთ ერთმანეთი. (ტვირთს ძირს დააწყობს და მარჯვენა ხელს გაუწვდის) მე შალიკო მქვია.

ბიძინა. მე, ბატონო ჩემო, — ბიძინა (ხელს ჩამოართმევს). მაგრამ ამას არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს. ვატყობ, თქვენ ჭადრაკისა არაფერი გაგეგებათ, მაგრამ რომ გაგეგებოდეთ, უეჭველია, ყველაზე ძლიერ ფიგურად ლაზიერს დაასახელებდით. მე კი მოგახსენებთ, რომ ცდებით. მანევრირების მაქსიმალური შესაძლებლობა სრულიადაც არ ნიშნავს იმას, რომ ლაზიერი მნიშვნელობით აღემატება მეფეს, რომელიც, მართალია არ გამოირჩევა შეტყევითი ხასიათით, მაგრამ ის ერთადერთია, რომელსაც უნარი შესწევს მატჩი ფაიმით დაასრულოს — ზაფხე მოაწეროს ხელი. არის ასეთი საჭადრაკო ტერმინი „პატი“.

შალიკო. აუჰ, უყურე შენ...

ბიძინა. მაპატიეთ, რომ გაგაცდინეთ, თავისუფალი ბრძანდებით.

შალიკო. არა, ჭირიმე, რა მოცდენაა, ილაპარაკე თუ გინდა, მე მაინც თავისუფალი ვარ.

ბიძინა. თავისუფალი?! (წიგნს გადაშლის, სარჩევში სათაურს ეძებს) თა-ც, თავი, თავი, თავისუფალი. (კიბეზე ადის, კითხულობს) თავისუფლება ხომ

პირობითი ცნებაა. მეტად ამორფული და დაუკონკრეტებელი საზღვრების მქონე. საზოგადოების მცდარად მოაზროვნე დიდი ნაწილი თავისუფლებასკენ მხოლოდ და მხოლოდ იმიტომ იღტვის, რომ თავისუფალ მდგომარეობაში მყოფნი მინიჭებული უფლებების რეალიზაციას მხოლოდ საკუთარ თავზე შეძლებენ, ვინაიდან თავისუფლება, უპირველეს ყოვლისა, პიროვნების დამოუკიდებლობას, ანუ საზოგადოებისაგან იზოლირებას გულისხმობს და არა საზოგადოებაზე უფლებების ქონას. საზოგადოებასთან გამოჯნული ინდივიდი კი, ადრე თუ გვიან, უპირისპირდება საკუთარ თავს. ვინაიდან ყოველ ადამიანში ძვეს დიდი რაოდენობა დადებითი და უარყოფითი ემოციებისა, რომელთა რეალიზაციაც მას მხოლოდ საკუთარ თავზე შეუძლია განახორციელოს. ეს ყველაფერი ადამიანში ავადმყოფურ გამოვლინებებს იწვევს, ის ხდება მაზოხისტი, თუნდაც ნარცისი, ალბათ, ეს ორივე ერთი და იგივეა. სინამდვილეში კი ჩემს მიერ ზემოთ მოყვანილი მოსაზრება მხოლოდ თეორიული ანალიზია თავისუფლების ცნებისა. პრაქტიკაში თავისუფლება შაშხანაზე წამოცმულ მოფრიალე ბაირალზე წარწერილი ღოზუნგია, რომლის ქვემოთაც ლაზიერად გადაქცევის მოსურნე პაიკთა ბრბო დგას. ბრბო, რომელიც მზად არის მუსრი გაავლოს მისი სვლის საწინააღმდეგოდ მომავალ კონტრასტული ფერის პაიკებს. (დამთავრებს თუ არა სიტყვას, მაშინვე სახნის ბუშტების გაშვებას იწყებს).

შალიკო. (დარეჯანს ბიძინაზე) სულელია?

დარეჯანი. არ ვიცი, ამბობენ, როცა ჩუმად არის, ჭკვიანიაო.

შალიკო. ეჰ, რაღაცას მატყუებთ, წავედი მე, წავედი. (ოთახიდან გასვლას აპირებს, მაგრამ აჩუქრად მაიკლი შეაჩერებს).

მაიკლი. სად მიდიხარ? ბიძინა არ აპირებდა თქვენს განაწყენებას. უნებურად მოუვიდა.

შალიკო. აქმალი თუ არა, ჯუშბერი მაინც უნდა მოვძებნო, თორემ მაგათ მეტი ნაცნობი არ მყავს ქალაქში და დავიკარგები.

მაიკლი. ოხ, როგორ გეკადრებათ, ხვალამდე აქ მოისვენეთ. თქვენ ვერ წარმოიდგენთ, ჩვენს დელაქალაქში რაოდენ სტუმართმოყვარე ხალხი ცხოვრობს.

შალიკო. სახზე გატყობ, შენ რაღაცას მატყუებ, მაგრამ რაკი მთხოვ, უსინდისო კაცი უნდა ვიყო, უარი რომ ვითხრა. (იატაკზე აწყობს პარგს). თქვენი სახელი, ბატონო?

მაიკლი. მაიკლი, ჩვენებურად მიხო.

შალიკო. (ხელის ჩამორთმევა უნდა, მაგრამ ჯერ მაიკლის ხელის გამოწვდას დაელოდება) სადაურად, ჩვენებურად?

მაიკლი. იქაურ ჩვენებურად. მოკლედ — ვრძელი ისტორიაა.

შალიკო. კაი ბატონო, დამიძალე, არ მითხრა. მე აქაურადაც და იქაურადაც შალიკო მქვია.

მაიკლი. ესე იგი, შალიკო, შალვა, შარლ.

შალიკო. მაშ, ზანგურად შარლი მერქმევა. კეთილი და პატიოსანი.

მაიკლი. (გაუდიმებს) ჩემო ძვირფასო შარლ, თქვენც დელამიწის წიაღიდან მომავალ ეროვნულ მუხტს დებულობთ.

შალიკო. რაზე მატყობ?

მაიკლი. თქვენც, ჩემსავით, ფეხშიშველი ბრძანდებით.

შალიკო. მე არ ვიცი, შენ რას დებულობ, მე კი შინიდან აქამდე მომავალ გზაზე ფეხსაცმელი შემომაცვდა და გადავყარე.

მაიკლი. ო, რა სამწუხაროა.

შალიკო. ძალიან შეწუხდი?

მაიკლი. რა თქმა უნდა.

შალიკო. მაშინ მათხოვე შენი ფეხსაცმელი, შენ მაინც იმუხტები და არ გჭირდება (ხელს წაიდებს მაიკლის ფეხსაცმელისკენ).

მაიკლი. ო, ესენი არა. სხვებს მოგართმევთ. (დილომატში თავის ფეხსაცმელებს აწვობს, იქიდან კი ფლოსტებს ამოიღებს შალიკოსთვის).

შალიკო. შენები კი ჯობდა, მაგრამ ამაზეც მადლობა. (იცვამს ფლოსტებს. ფეხზე კარგად რომ მოირგოს, ოთახში გაივლის. რუკასთან მივა, გვერდს ჩამოახეხვს, ფლოსტის წვერზე დაიფურთხებს და რუკის ნაგლეჯით აპრიალებს). შენები დაგენანა და ესენი გაასალე, ხომ?

მაიკლი. არა, როგორ გეკადრებათ!

შალიკო. კაი ახლა, უკადრებელი რაა ამ ქვეყნად. უცხოეთიდან ჩამოსული რომ ხარ, გეტყობა, მაგრამ ჩემი მოტყუება არც ისე ადვილია, იქ რომ ჰგონათ.

მაიკლი. თქვენი უნდობლობა რით დავიმსახურე?

შალიკო. მაშ სანდო კაცი ხარ, არა? (მაიკლს მხარზე შემოართყვამს ხელს) ხო, ხო, კარგი ახლა, (ხურჩინიდან იღებს ჩურჩხელას) ჰა, აილე, ჩურჩხელაა, ჯანჯუხა არ გეგონოს.

მაიკლი. მადლობთ. (ჩურჩხელას დაყნოსავს, მერე დილომატში შეინახავს. სანაცვლოდ კი სადეკ რეზინს გაუწვდის შალიკოს).

შალიკო. შეგე, ხომ ვამბობდი, უცხოეთში ყველა ჩვენს მოტყუებას ცდილობს-მეთქი. მე ნიგუზიანი ჩურჩხელა მივეცი, ეს კი მატყუარა კანფეტს მამღევს. არ ხარ, მიხო, შენ სანდო და კარგი კაცი. მოვალ მეც თქვენსას და ენახოთ მერე...

რობიზონი. (შალიკოს) შენი ქათამი კვერცხს ხომ დებს?

შალიკო. კი, ტყუპს.

რობიზონი. ძალიან კარგი. (ფაქსით რაღაცას გადასცემს).

შალიკო. რაში გჭირია ჩემი ქათამი?

რობიზონი საქმითაა გართული და პასუხს არ სცემს.

შალიკო. ხმა ამოიღე.

რობიზონი არ პასუხობს.

შალიკო. კარგი, ბატონო, ჩურჩხელა მიირთვი.

რობიზონი მადლობის ნიშნად თავს დაუკრავს. ჩურჩხელას მოკბენს და უხმოდ განაგრძობს საქმეს. შალიკოს ჩურჩხელები მიაქვს გეგასთან და გუგასთან.

გუგა. (შალიკოს) ეს რა არის?

შალიკო. ჩურჩხელა.

გუგა. ვაა, ჩურჩხერა?! ჩურჩხერა ასწორებს.

გუგა. ორი ცალი რა არის, ბიჭო? მოიტა კიდე.

შალიკო თითოსაც დაუმატებს.

გუგა. კიდე-მეთქი!

შალიკო. მეტი არ მაქვს.

გუგა. აბა ჯიბეები ამოატრიალე.

შალიკო მარჯვენა ჯიბეს ამოატრიალებს. ჯიბე ცარიელია.

გუგა. ეგ არა, მეორე. (მარცხენა ჯიბეში ხელს უყოფს შალიკოს და ერთი ჩურჩხელა ამოაქვს).

გუგა. მეორედ არაფერი შეგეშალოს, ბიჭო!

გუგა პანდურს უთავაზებს შალიკოს. მისი ჯიბიდან ამოღებულ ჩურჩხელას სამად გაყოფს. ერთს ჯიბეში ჩაიდებს. დანარჩენ ორ ნაწილს, ოთხ მთელ ჩურჩხელასთან ერთად, მეგობარს მძურად გაუნაწილებს. შალიკო სამხედროსთან მიდის, შარვლის ტოტს აიწვევს და წინდიდან რამდენიმე ჩურჩხელას ამოაცურებს. ერთს სამხედროს შესთავაზებს.

შალიკო. ძამიკო, დაასვენე ცოტა ხანს ევ თოფი და გასინჯე ჩურჩხელა. სამხედრო უარის ნიშნად თავს გააქნევს. შალიკო ყელის გამოწვევით შეეხვეწება. სამხედრო ისევ უარზე დგას. შალიკო ფანჯრის რაფაზე დაუდებს ჩურჩხელას და წამოხასხვლელად გამოტრიალდება. მაგრამ რაღაცას მოისაზრებს. სამხედროს მიუბრუნდება. კარგად შეათვალიერებს თოფს. სამხედრო უკმაყოფილოდ ამოხედავს. შალიკო მლიქვნელურად გაუღიმებს. მეორე ჩურჩხელასაც დაუდებს და ბიძინასთან მიდის. ბიძინა ქათამს ეთამაშება.

შალიკო. რას გადაეკიდეთ ამ ჩემს ქათამს?

ბიძინა. თქვენ როგორ ფიქრობთ: ჯერ ქათამი გაჩნდა თუ კვერცი?

შალიკო. შენზე ამბობენ, ჭკვიანი კაცი. იმაზე იფიქრე, რასაც გაძლევენ და მადლობა არ დაგავიწყდეს, თორემ მე რასაც ვფიქრობ, იმაზე ფიქრი კაის არაფერს გაფიქრებინებს.

ბიძინა. (ჩურჩხელას გამოართმევს) გმადლობთ.

შალიკო. მადლობა ახლა არ მჭირდება, როცა დამჭირდება, მაშინ ვაღამიხადე. (დარეჯანთან მიდის, რომელიც გაწვობილ სუფრას ბუხების საწამლავს ასხურებს) ჩურჩხელას ხომ არ მიირთმევდით, ქალბატონო?..

დარეჯანი. დარეჯანი.

შალიკო. ქალბატონო დარეჯან.

დარეჯანი. გმადლობთ, გეთაყვა.

შალიკო. რა სამადლობელი ეს არის, ჩურჩხელაა ბოლოს და ბოლოს, აი ტორტი რომ იყოს, მაშინ კიდევ შესისი.

დარეჯანი. დიდი სიამოვნებით მოგიჭრიდი ერთ ნაჭერს, მაგრამ...

შალიკო. რას ბრძანებთ გენაცვალე! თქვენ როგორ შეგაწუხებ, მე თვითონ მოვიჭრი. (დანას მოავლებს ხელს).

დარეჯანი. არა, იცით, სულხანის გარეშე უხერხულია.

შალიკო. სულხანი?! სულხანი ვინდა?

დარეჯანი. სულხანი დღევანდელი თავშეყრის გმირია.

შალიკო. მოკვდა?

დარეჯანი. არა, როგორ გეკადრებათ, ღმერთმა დაიფაროს.

შალიკო. აბა, ცოცხალი გმირი მე არ გამივია.

დარეჯანი. არა, საქმე ისაა, რომ სულხანმა დღეს, ჩვენს თვალწინ დიდი დათვის თანავარსკვლავედი უნდა აღმოაჩინოს, რომელიც საშუალებას მისცემს ამოხსნას კოსმიური საიდუმლო ჩვენსკენ მომავალი ბედნიერებისა, არა, შესაძლოა უბედურებისა, დაზუსტებით ვერ გეტყვით, მგონი ჯერ სულხანმაც არ იცის. მოკლედ, თანავარსკვლავედის შემადგენელი ექვსი ვარსკვლავი უკვე აღმოაჩინა, მხოლოდ ერთი დარჩა. დღეს სწორედ ის დარჩენილი მეშვიდე ვარსკვლავი უნდა აღმოაჩინოს და წვეულებაც ამ ფაქტის აღსანიშნავად მოაწყო.

შალიკო. უფურე შენ... (დაფიქრდება) რომ ვერ აღმოაჩინოს, ამ ტორტს არ დაჭრით?

დარეჯანი. არა, დიდი დათვის თანავარსკვლავედი დიდი ხანია აღმოჩენილია. ცის ჩრდილოეთ ნახევარსფეროს თანავარსკვლავედია. დიდი დათვის შვიდი ვარსკვლავისაგან შემდგარი კონფიგურაცია ჩამჩას წააგავს. (დარეჯანი გლობუსზე დახატული ვარსკვლავების მიხედვით უხსნის) მათგან ორი ყველაზე ბრწყინვალე ვარსკვლავის — ალიოტის და ღუბქეს ბრწყინვალეობა ერთ მთელ, რვა მეათედ ვიზუალური ვარსკვლავური სიდიდის ტოლია. ჩამჩის ორი კიდური ვარსკვლავის მიხედვით, რომელთაც, შესაბამისად „აღფა“ და „ბეტა“ ასოებით აღნიშნავენ, შეიძლება ვიპოვოთ პოლარული ვარსკვლავი.

შალიკო. მერე, ავდგეთ და ვიპოვოთ.

დარეჯანი. არა, პოლარული ვარსკვლავიც ნაპოვნია, მაგრამ საქმე იმა-
შია, რომ სწორედ სულხანმა უნდა იპოვოს.

შალიკო, მაინც და მაინც სულხანმა?

ბიძინა. დიახ, სულხანმა. ყოველმა ადამიანმა თუნდაც უკვე მილიარდჯერ
აღმოჩენილი ნივთი ხელახლა უნდა აღმოაჩინოს და მილიარდ-მეერთეჯერ დაარ-
ქვას იმ ნივთს ის სახელი, რაც მას მილიარდჯერ უკვე ერქვა.

შალიკო. რატომ?

ბიძინა. იმიტომ, რომ გაიგოს — რატომ. და საერთოდ... (აგრძელებს უხ-
მოდ).

გუბა. (ქიმიური რეაქციის შედეგად მიღებულ სიოხეს სულს უბერავს)
ჰა, ბიჭო, დროზე, შპრიცი ამოიღე!

გუბა. (ჯიბიდან იღებს ცხვირსახოცში გახვეულ შპრიცს) ეე, ნემსი აქვს
დასვრილი. (რუკას გვერდს მოახვევს და შპრიცის წვერს წმენდს).

მაიკლი. (გუგას) ეგ არ ქნათ! მაგითი როგორ შეიძლება? (დიპლომატი-
დან იღებს ორ ერთჯერად შპრიცს, ერთს გუგას გაუწვდის, მეორეს გუგას).

გუბა. (გუგას) ვა, ნახე, რა კარგი ტიპი ყოფილა.

გუბა. გაანებე თავი, წილში ჩაგვიდგება.

მაიკლი. როგორ გეკადრებათ, მე ჯანმრთელი ცხოვრების წესს ვეწევი.
მხოლოდ და მხოლოდ სოიო.

გუბა. სოიო?! ეგ რაღაა?

გუბა. ეგ იქაური ანაშა იქნება, რა...

გუბა. (მაიკლს) ჰოო?..

მაიკლი. არც მთლად. როგორ გითხრათ...

გუბა. აუ, ეხლა ეს გაახურებს. (მაიკლს) მიდი, მიდი, შეაყოლე!

მაიკლი გასცილდება გუგასა და გუგას. რობიზონი ნერვიულად აწვალავს
ფაქის აპარატს, ღილაკებს აჭერს თითს, ყურმილში ყვირის.

რობიზონი. ალო! ალო! (ახეთქებს ყურმილს და მაიკლთან მიდის), აუ,
შენი ჭირიმე, კიდევ ერთხელ უნდა დამეხმარო, ეს ფაქსიც გამიფუჭდა.

მაიკლი. (რობიზონს ხელიდან გამოგლეჯს ფაქსს. დიპლომატში დებს,
დიპლომატიდან იღებს ორ პატარა დროშას) წამოდი! წამოეთრიე!

რობიზონი გაოგნებული მიყვება მაიკლს, რომელსაც აივანზე გაჰყავს, ხელ-
ში დროშებს დააჭერინებს და საზღვაო ურთიერთობის ანბანს ასწავლის. რო-
ბიზონი იწყებს დროშების ქნევას. დაბალ ხმაზე ისმის ზღვის ღელვა.

გუბა. (გუგას) მოვიდა?

გუბა. კი, შენთან?

გუბა. ჩემთანაც, ზღვის ხმა მესმის.

გუბა. გლიჯავს.

გუბა. ხურავს.

მედვა. ვინ მოვიდა? სულხანი მოვიდა?

გუბა. სულხანი კი არა, „კაიფი“ მოვიდა, გენაცვალე.

გუბა. ეხლა ვარსკვლავების ნახვა გაასწორებდა.

გუბა. ფაიზადი.

ბიძინა, რომელიც აქამდე უხმოდ ესაუბრებოდა შალიკოს, კიბიზე ასული
ხმამალა აგრძელებს.

ბიძინა. ყოველი ადამიანი, ქვეშეუცნობლად თუ შეგნებულად ეძებს პო-
ლარულ ვარსკვლავს. მაგრამ ყოველ მათგანს როდი ძალუძს მისი აღმოჩენა.
ციურ სამყაროში თვალთ უხილავი თუ ხილული მრავალი მანათობელი ციური
სხეული არსებობს. ადამიანის მიერ ამ უსიერ ვარსკვლავეთში ჭეშმარიტი ორი-
ენტირის აღმოჩენა ადამიანის შრომაზეა დამოკიდებული, თუმცა, შესაძლოა შრო-

მა უნაყოფოც აღმოჩნდეს, ვამომდინარე ადამიანის სულიერი პოტენციიდან. სამწუხაროდ და იქნებ სახელმწიფოდ მრავალად არსებობენ იმპოტენტები, რომელნიც პირველივე შემხვედრ ვარსკვლავს აღიარებენ სამყაროს ორიენტირად, და აღმოჩენით კმაყოფილნი, მათთვის ცნობილ ყოველ აბსტრაქტულ გრძობას ავჯივივით განაწყობენ მათივე მიერ მოასფალტებულ სამყაროში. და ამ სამყაროში პოლარულ ვარსკვლავს იგივე როლი აკისრია, რაც საგულდაგულოდ მიჩუქურთმებულ ოთახის ჭერზე მიმაგრებულ თაბაშირის ანგელოზს. და საერთოდ, ისინი არ საჭიროებენ არავითარ ციურ ორიენტირს, მათი კომპასის როლს წმვენივრად ასრულებს უბრალო მაჯის საათი, რომელიც საუზმიდან ვახშამდღე არსებული დროის მონაკვეთს აკანონებს.

შალიკო. ეეჰ, შენ ისევ რაღაცას მატყუებ. გინდა კიდევ ერთი ჩურჩხელა გამოძეგუო, მაგრამ არ მოგცემ. **(დარეჯანს მიუბრუნდება)** ქალო, გამომართვი შენი წილი ჩურჩხელა და პირდაპირ მითხარი, სად არის სულხანი?

დარეჯანი. სამხედროს ჰკითხე, მე აღარაფერი ვიცი.

შალიკო. **(სამხედროზე)** ის კიდევ ცოცხალია? **(მიდის სამხედროსთან. თვალვებთან ხელს გაუტარებს. თითით ფრთხილად შეეხება. სამხედროს რეაქცია არა აქვს)** მგონია, მოკვდა ეს უპატრონო. **(პირჯვარს გადაიწერს).**

სამხედრო ამოხედავს.

შალიკო. არა, ცოცხალია. **(სამხედროს)** სულხანი, სულხანი სად არის?

სამხედრო. კარადაშია.

შალიკო. კარადაში ეძებს იმ რაღაც ვარსკვლავს? **(კარადას უახლოვდება, მუდგა კარადის ირგვლივ ზღაზვნით ცეკვავს)** აქ არის გმირი?

მედვა. იცი, მე რომ პატარა ვიყავი...

შალიკო. გამომართვი ეს ჩურჩხელა და გამანებე თავი. **(კარადაზე აკაკუნებს)** მაინძელი! გამოდი კარში, გახმა, ბიჭო, ტორტი. დავგვანახე ერთი წუთით და შებრუნდი ისევ უკან.

მედვა. **(შალიკოს)** გმადლობთ, მაგრამ მამა მიკრძალავს ჩურჩხელების ჭამას.

შალიკო. პირში გემო არ ჰქონია მამაშენს.

მედვა. არა, უბრალოდ, პატიოსანი გოგონები ჩურჩხელებს არ ეტანებიანო.

შალიკო. აბა, რას ეტანებიანო?

ნატო კარადასთან გაჩნდება. **მედვას ხელიდან გლეჯს ჩურჩხელას.**

ნატო. მე არ მიკრძალავს მამა. **(ჭამს ჩურჩხელას).**

შალიკო. ნახე, ნახე, როგორ ყვარებია ჩურჩხელა. აი, დედასა! მიირთვი კიდევ. **(აწვდის მეორე ჩურჩხელას. ნატო იმასაც ჩაბეჩს)** დედა, დედა, როგორ შეიბია ამ შეჩვენებულს **(კარადას)** გამო, ბიჭო, კარში! რა დროს ვარსკვლავებია, დაწყდა ხალხი შიმშილით. გაიგე! გამო გარეთ! **(აბრაზუნებს კარადაზე)**

რობიზონი აივანზე დგას. ენერგიულად განაგრძობს დროშების ქნევას. ისევ ისმის ზღვის დღევის ჩუმი ხმა.

გუბა. აუ, ისევ ზღვას ვხედავ.

გუბა. ზღვა მომბეზრდა, ეხლა ვარსკვლავები მინდა.

გუბა. სულხანი ხომ დავკვირდა, ვარსკვლავებს განახებთო.

გუბა. ჰო, დავკვირდა.

გუბა. მერე?

გუბა. მერე, სულხანი სად არის?

გუბა. ამბობენ. კარადაშიაო. გამოვიყვანოთ?

გუბა. ფაიზადი.

გაბრუებული გუბა და გუბა ლახლახით მიდიან კარადასთან, სადაც მედვა,

ნატო, დარეჯანი, ბიძინა, მაიკლი და შალიკო შეკრებილან. ყველა სთხოვს სულხანს — კარადიდან გამოვიდეს.

შალიკო. გამოეთრეე გარეთ! დაგვაყენე საშველი, დაგვაჭრევინე ტორტი. ბიჭო, ტორტია, ჩურჩხელა ხომ არ არის, ვაისამდე რომ შეინახო.

ნატო. სულხან, გამოდი! გამოდი, თორემ მოთმინების ფიალა ამევსება და წე და მედეა სამუდამოდ წავალთ. გესმის, სა-მუ-და-მოდ!

დარეჯანი. სულხან, ნუ ჯიუტობ, გამოდი, სირცხვილია. გამოდი! ხმა მაინც ამოიღე. რა იყო, მანდ ბუხები ხომ არ გაწუხებენ? (ბუხების საწამლავს ასხურებს კარადას).

მედეა. სულხან, გამოდი, თორემ გაგებუტები. გამოდი, რა, სულხანიკო!

ბიძინა. სულხან, შენ მჭირდები ახლა, საჭადრაკო დაფაზე დაძაბული ვითარებაა შექმნილი და იქნებ შენ მიშველო.

მაიკლი. სულხან, მსოფლიო საზოგადოება გელოდება.

გეგა კარადასთან შეგროვილებს მიწევ-მოწევს და კარადის კარზე აკაკუნებს.

ბება. (დარეჯანს) რა, არ გამოდის?

დარეჯანი. არა, ჯიუტობს.

ბება. გააღე, ბიჭო. კარი. ვარსკვლავები დაგვანახე.

ბუბა. (შპრიცი უჭირავს) სულხან, ნახე, შენი წილი წამალიც დაგვრჩა, გამოდი, მაგრად გავისწორდება. (შპრიცის წვერს კარადაში უჩხვლავს).

ბება. მაშ, არ გამოხვალ, არა?

ბუბა. (გეგას) ჩემ დედას გეფიცები, უნდა დაისაჯოს (დანას აწვდის გეგას).

ბება. მაშ, გაგვიტეხე, არა? გაგჭრი, შე ახვარო (დანას მთელი ძალით ურტყამს კარადას)

მედეა. (კვივის) ვაიმე! არ მოკლა!

მაიკლი. შეჩერდიო, ხალხნო! რას იტყვის მსოფლიო საზოგადოება!

ბუბა. (ქეჩოში წაავლებს მაიკლს) ბიჭო, შენ ვინაა გეკითხება, შავი რომ ხარ, შავ გაგებას რატო არ აწვები?

სცენაზე აურზაურია. ქალები კვიან, მამაკაცები ილანძლებიან. შალიკო არეულობით სარგებლობს. იპარავს მაიკლის დიპლომატს. ჩუმიად ხსნის. დიპლომატიდან ოქროსფრად დაფერული ფეხსაცმელი ამოაქვს და უბეში მალავს. დიპლომატს წიხლით იქვე მიაგდებს. კარადასთან მიდის. იქ ისევ აურზაურია. ჩონქოლს ემატება ზღვის ტალღების ხმაურიც.

ბუბა. (კარადას დანას ურტყამს) გამოდი, უნდა მოგკლა! გამოდი, შე ახვარო!

შალიკო. (გეგას) დამშვიდდი, ძამიკო, გაანებე თავი.

ბება. შენ რაღა გინდა?

შალიკო. სიყვარული და სიამტკბილობა. მაგი მაინც არ არის მანდიდან გამომსვლელი. მე, ტორტი ვჭამოთ-მეთქი, ვებატიუებოდი და არ ქნა, არ გამოვიდა, შენ მოსაკლავად იბარებ და ახლა გამოვა?

ბუბა. არ მოვკლათ? აბა რა კქნათ?

შალიკო. (ხელს გადახვევს გეგას) ძამიკო, მაგას თუ არ უნდა, ღმერთმა არ მისცეს, იჯღეს თავისთვის კარადაში. რისი გულისათვის იწყვეტ ნერვებს, შინაურები არ ვართ ყველა? ერთმანეთის შეჭმას ისევ ტორტის შეჭმა აჯობებს, თავი ნუ მომიკვდება. მიუუსხდეთ სუფრას, დაჭკრათ ტორტი, მეც რაღაც საგზა-ლი მაქვს წამოღებული. ღვინო მაქვს, გირონია პირდაპირ. კინაღამ დამავიწყდა, ჯუჯულა მყავს კიდევ — ქათამი, ბევრ კარგ გოჭს რომ ჯობია. ისეთია. დაკვლათ ქათამი, დავლიოთ ღვინო და დესერტად ტორტიც მივირთვათ. აბა, რაა ჩვენი

ცხოვრება მეტი. საიქიოდან მივლინებით მოვსულვართ და ზვალ-ზეგ ისევ უკან უნდა დავბრუნდეთ.

ბეზა. (დანახ უბრუნებს გუგას) ნაღდს ბაზრობს, ხო იცი.

მედეა. კი მაგრამ, მეშვიდე ვარსკვლავი რომ არ აღმოუჩენია?

შალიკო. აუჰ, მეტი სანერვიულო არ მოგცეთ ღმერთმა.

გლობუსზე დახატულ ექვს ვარსკვლავს უადგილოდ მიახატავს მეშვიდე ვარსკვლავს) ა, ბატონო, თქვენი მეშვიდე ვარსკვლავი და რომ არ გეწყინით, პოლარულსაც მოგარმევთ ახლავე. (გლობუსს ვარსკვლავს ახატავს).

ერთხანს ყველანი გაოგნებულები მისჩერებიან შალიკოს. გევა გლობუსთან მიდის და სვეროს ატრიალებს.

ბეზა. ვა, როგორ ასწორებს, ეე!

ბიკინა. არა, ეს შეუძლებელია!

ბუზა. როგორ თუ შეუძლებელია? რო ბრუნავს?..

ბიკინა. დაუშვებელია! ყველაფერს აქვს თავისი საზღვარი! ბარბაროსებო! უგნურებო! ეს ვარსკვლავი აქ არ უნდა იყოს.

ღარაქანი. ვითომ რატომ? მე რომ მკითხვით, ძალიანაც ლამაზად გამოიყურება.

ბიკინა. ტყუილი არასოდეს არ იქნება ლამაზი. ლამაზი ტყუილი საბოლოო ჯამში მუდამ უფრო მახინჯია, ვიდრე მახინჯი სიმართლე.

ნატო. კარგი, კაცო, ერთი! რა განაღვლებს? ან მოვესწრებით, ან არა იმ საბოლოო ჯამს.

ბიკინა. თქვენ მართლაც არ მოესწრებით არაფერს. ამას შეიძლება კატასტროფული შედეგები მოჰყვეს.

მედეა. ვაიმე, მართლა?! თქვენ ვერ წარმოიდგენთ, როგორ მიყვარს კატასტროფები.

ღარაქანი. ბიძინა, მაინც რას ხედავ აქ კატასტროფულს?

ბიკინა. სამყაროში ციურ სხეულთა განლაგება დიდ, საერთო კანონზომიერებაზეა დამყარებული, რაც სამყაროს არსებობის აუცილებელი პირობაა. მათი არევა იგივეა, რაც ათი მცნების კორექტურა!

მაიკლი. და თუ ეს ხალხს უნდა? ჩემის აზრით, სავსებით დემოკრატიულია.

ბიკინა. დემოკრატიული კი არა, დეგენერატულია!

შალიკო. ჩურჩხელას რომ ჭამდი, ის ხომ იყო ჭკვიანური?

ბიკინა. წადი შენი!..

ღარაქანი. ბიძინა, გრცხვენოდეს! არ დაგავიწყდეს, რომ სხვის ოჯახში ხარ.

ბიკინა. რომელ ოჯახზე ლაპარაკობ, შე, შე, შე მსუბუქი ყოფაქცევის ქალი!

ბუზა. ბიჭო! ქალს როგორ ელაპარაკები, შენ იცი, რა არის დემოკრატია? თუ არ მოგწონს, დაეთხრი თვალებს და მერე ითვალე ვარსკვლავები.

ბეზა (სვეროს ატრიალებს) დემოკრატია, დემოკრატია, რამდენიც რა უნდა ილაპარაკოს, ეს მაინც ბრუნავს.

ბუზა. (გუგას) ეს ამბობს, არაო, ეგრე არ არიო.

ბეზა. როგორ თუ არაო? მაშ ჩვენ გიჟები ვართ? (ბიძინას) დაგწვავ, შე ბოზო!

გუგა დანახს გაუწვდის გუგას.

ბეზა. ამას დანა რად უნდა, ხელით დაეაზრჩობ.

ბიკინა. (შეშინებული) არა, როგორ გეკადრებათ, მე მაგის თქმა არ მინდოდა. უნებურად წამომცდა. თუ ხალხს უნდა, ესე იგი მეტის ღირსები არ არიან.

გუგა. რაა?

ბიძინა. ვაიმე, ისევ წამომცდა. თუ ხალხს უნდა, ესე იგი ასეა საჭირო.

გუგა. ჰოდა ეგრე, ხომ გამიგე, ბიჭო!

ბიძინა. კი, კი, ნამდვილად გაგიგე.

გუგა. პრეტენზიები გააქ კიდე?

ბიძინა. არა, არა, რას ბრძანებთ, სავსებით მართალი ბრძანდებით.

გუგა. ჰოდა, მიდი, ყველას ბოლიში მოუხადე.

ბიძინა. (კიბეზე ადის) მაპატიეთ, მეტს არ ვიზამ, მეორეჯერ აღარ გან-
მეორდება.

ბებე. (გლობუსს მიუბრუნდება) ნახე, ნახე, როგორ ტრიალებს. (გუგას) ეს
კარსკვლავიც მაგრა ჩაჯდა, არა?

გუგა. ფაიზალი.

ყველანი გლობუსს დასტრიალებენ.

ნატო. (შალიკოს) ყოჩაღ, ბიჭო, მართლაც ლამაზია. ეს ფაქტი უნდა აღვ-
ნიშნოთ.

დარეჯანი. (ხასმისებს ჩამოურიგებს გლობუსთან მყოფთ) შალვა, აბა
შენი შეპირებული ღვიზო სად არის?

შალიკო. ახლავე, ბატონო. (ხურჯინიდან იღებს მოწნულ დოქს და ხას-
მისებს ღვინით ავსებს).

მაიკლი. ჩემო ძვირფასო, შარლ, თქვენ დღევანდელი დღის გმირი ბრძან-
დებით, გნებავთ ეროვნული გმირი, გნებავთ ზოგადსაკაცობრიო მნიშვნელობის,
ქე არ მოვერიდები ამ სიტყვებს, თუნდაც საგალაკტიკოთაშორისო გმირი. მაკა-
დეთ, მე თქვენ საჩუქარი უნდა მოგიძღვნათ. სად არის ჩემი დიპლომატი?

შალიკო. ოხ, მიზო, ნუ წუხდები, არ მინდა საჩუქარი.

მაიკლი. არა, დიპლომატი სად არის?

შალიკო. კარგი ახლა, არ მინდა საჩუქარი.

მაიკლი. ჩემი დიპლომატი! (შეშლილივით დაეძებს დიპლომატს).

შალიკო. არ მინდა-მეთქი, ბიჭო! (ხელს ჩაავლებს მაიკლს).

დარეჯანი. მიზო, გენაცვალე, რამდენი ხანიც გინდა, იმდენ ხანს დარჩი
აქ. სულხანი კარადაღან გამოსვლას არ აპირებს და უმეზობლოდ ხომ არ დავრ-
ჩები?

შალიკო. რაღაც, ეს კარადა არ მომწონს.

ნატო. შენი ნება არ არის, გადააგდე და მზითევეში ახალს მოგართმევენ.

შალიკო. ოხ, კარგი აზრია.

მეღვა. გაგიმარჯოს, შალვა! (გადაეხვევა შალვას და კონცის).

შალიკო. ოხ, რა იყო ეს?!

გუგა. გაგიმარჯოს, ძმაო! გაგებას გაუფრთხილდი. (ჭიქას მიუჭახუნებს
გუგას)

ბებე. (შალიკოს) გაგიმარჯოს!

გუგა და გუგა ვახტანგურად სვამენ.

შალიკო. მადლობელი ვარ, მაგრამ ყველა რომ არა სვამს?

გუგა. ვინა, ბიჭო, ვინ არა სვამს?

გუგა. (ბიძინას) აუ, ეხლა დალევ თუ?..

ბიძინა. გაგიმარჯოს, შალიკო!

შალიკო. აღრე ბევრს ჭიკჭიკებდი!

ბიძინა რა ხეირი თორემ... (უხალისოდ სვამს ღვინოს)

შალიკო. (სავსე ჭიქით მიდის სამხედროსთან) შენ არ დაილოცები?

სამხედრო. გაგიმარჯოს!

შალიკო. დალიე.

სამხედრო. არ შეიძლება, სამშობლოს ინტერესებში არ შედის.

შალიკო. გამაგიუებს ეს კაცი, თუ არ დალიე, რად გინდა მაშინ სამშობლო.

მამა. (მიიბრუნს სამხედროსთან) ერთი ჭიქა რას გიზამს, გეხვეწები, რა, დალიე! სამშობლოს გულისათვის, ძალიან გეხვეწები!

შალიკო. სირცხვილია, ბიჭო, დალიე, ქალი ვთხოვს, სამშობლოს გულისათვის.

სამხედრო. თუ სამშობლოს უნდა... (სასმისს მოიფუდებს და დაცლის. ხელახლა შესახებად გაიწვივს).

შალიკო სასმისს შეუხვებს. სამხედრო მეორე ჭიქასაც ცლის და ისევ გამოიწვივს სასმისს.

შალიკო. ახ, ბევრი მოგვა. ნამეტანი ყვარებია სამშობლო. პატრიოტი. უფრე შენ, რა მადიანი ყოფილა. (სამხედროს ჭიქას გამოართმევს, რობიზონთან მიდის) დალიე.

რობიზონი. (წაშით წყვეტს დროშების ქნევას) გაგიმარჯოს! (ღვინოს გადაჰკრავს და ისევ განაგრძობს დროშების ფრიალს).

შალიკო. (მედეას) დარჩა კინძე ისეთი, მე რომ არ დამლოცა?

მამა. სულხანი.

შალიკო. აუჰ, კინაღამ გამოძრჩა. (კარადასთან) სულხანი! დამლოცე, ბიჭო, გეფურება, დამლოცე-თქო! არ ესმის. ჭიქას კარადის კართან დგამს).

მედეა ჭიქას გვერდით მოუდგამს თეფშს, რომელზეც ჩურჩხელა და ხილი აწვეია.

შალიკო. (მედეას ხელს გადახვევს) ხანთელიც ხომ არ დავუნთოთ?

მამა. არა, ცოტა ხანიც დაველოდოთ, იქნებ გამოვიდეს.

(ომახიანად შესძახებს) მუსიკა!

ისმის საცეკვაო მელოდია.

მამა. შაკო, მოდი, ვიცეკვოთ.

შალიკო ჩაბლუჯავს მედეას. ცეკვავენ. მედეასთან მიიჭრება ნატო.

ნატო. მედეა!

მედეა ცეკვას წყვეტს.

შალიკო. რა ხდება?!

მამა. კაცებთან ცეკვას მამა მიკრძალავს.

შალიკო. რას გაიუებს მამაშენი?

ნატო. მე არ მიკრძალავს. (შალიკოსთან იწვევს ცეკვას).

მედეა განმარტოებით ცეკვავს.

დარეჯანი. (მაიკლს) მოდი, შემოგველე, ვიცეკვოთ.

მაიკლი. ოო, ცეკვა კარგი რამაა.

მოცეკვავეებს დარეჯანი და მაიკლი შეუერთდებიან. ბიძინა საცოდავად უშვებს ხანის ბუშტებს.

მამა. (გუგას) ცეკვა არ გინდა?

მამა. არა, მე ვარსკვლავები შევასება.

მამა. (მედეას მიადგება) მოდი, ჩემო სიცოცხლე, ვიცეკვოთ.

მამა. მამა რომ მიკრძალავს?

მამა. მამიკოს უთხარი, დედიკოს მიხედოს. (მედეას მოეხვევა. ცეკვავენ).

ნატოს ყურადღებას იქცევს გუგასა და მედეას ცეკვა, რომელიც თანდათანობით ემსგავსება ეროტიულ სცენას. ნატო გუგასაკენ იწვევს, შალიკო ცდილობს ნატო შეაჩეროს. შალიკოსთან ჭიდაობაში ნატოს წაუგებთან პარიკი მოსძვრება და

კაბა შემოეხევა. ნატო ქალის ტანსაცმელში გამოწყობილი ძელოტი მამაკაცთა კოლეგებული შალიკო ნატოს ხელს გაუშვებს. ნატო გეგას მივარდება და ყბაში მუშტს უთავაზებს.

ბეზა. ეე, პიდარასტი ხარ, ბიჭო?

გეგასა და ნატოს შორის იმართება ხელჩართული ბრძოლა. გუგა გეგას დანას აჩეჩებს.

ბუზა. მიდი, მიდი, მოკალი!

ბეზა. (დანას მოიხვრის) არ მჭირდება შენი დანა. (საქამრედან იღებს პისტოლეტს) მოგკლავ, შე არაკაცი!

ისმის სროლის ხმა, ნატო იატაკზე ეცემა. შედეგად ნატოს დაეშობა.

მედია. მამა, მამიკო! ხომ გეუბნებოდი, სულხანთან მარტო გამიშვი-მეთქი. რატომ არ დამიჯერე?! გული მიგრძნობდა, ყველაფერი ცუდად რომ დამთავრდებოდა. (გეგას) უხეშო! ცუდი! ნადირო! მამა რატომ მომიკალი?! (ხმაძალდა ქვითინებს).

ბეზა. (გაოგნებული შესცქერის იარაღს და სცენაზე გარბნულ ნატოს) ჩემი დედას გეფიცებით, მე არ მისვრია! გეფიცებით, მე არ ვყოფილვარ!

გუგა ჯიბიდან წიგნაკს იღებს, გეგას ცხვირთან მიუტანს. იარაღს ჩამოართმევს და ხელბორკილს დაადებს.

ბეზა. (გუგას) შენც გაბოზდი, ძმაო?!

ბუზა. სამშობლოს უსაფრთხოებას ვიცავ. ათი წელია დაგდექ. ვიცოდი, აღრე თუ გვიან კაცს რომ მოკლავდი. ნეტა იმ დანით მაინც მოგეკლა. მაგ დანით ჩადენილ ხუთ მკვლელობას მე ვიძიებ და გაუხსნელი საქმეები ალესილი ხანჯალივით მაწევს კისერზე.

მოულოდნელად ისევ ისმის სროლის ხმა. გუგა გეგას იარაღს დააშტერდება. ყველანი გაოცებულნი მისჩერებიან.

სამხედრო. მოვარტყი! მოვარტყი!

ღარაჯანი. რა ხდება? რას მოარტყი?

სამხედრო. პირველი ავაცილე და მეორე მაინც მოვარტყი. ხოხობს! ხოხობს მოვარტყი! ღრუბლებს მივჩერებოდი, უცერად ხოხობი გამიჩნდა. ინსტრუქციაში არ მქონდა მითითებული, ხოხობს ესროლეო, მაგრამ არც ის იყო მითითებული, არ ესროლოო. მოკლედ, დავუმიზნე და ვესროლე. პირველი ასცდა, კიდევ დავუმიზნე და კიდევ ვესროლე, მეორე ტყვია შიგ გულში მოხვდა.

სცენაზე ეცემა ხოხობი. ყველანი ხოხობს მისჩერებიან.

ბეზა. (გუგას) მამ, ფაქტზე ამიყვანე, კაცის მოკვლას მტენიდი, არა? შენ მე, ძმაო, ხოხობი ხომ არ გგონივარ. ისევ იმას დაუყვფე, ვინც აქამდე დაგიგლეჯია. (იხსნის ბორკილებს და გუგას მიუგდებს).

მედია. (ნატოს) მამიკო, ადექი! თურმე არ მომკვლარხარ. ადექი ღროზე, სირცხვილია, რას იფიქრებს ხალხი. მშიშარა და ქალაჩუნაო.

ნატო. (გონს მოსული წამოჯდება) გადავრჩი?

ბუზა. გადავრჩი და დაგაპატიმრებ კიდევ.

ნატო. რისთვის?

ბუზა. აფერისტობისათვის! რატომ ჩაიცივი კაბა?

ნატო. შევიღის პატიოსნებას ვიცავ.

ბუზა. მამ მე რა ვქნა? ვიღაც ხომ უნდა დავიჭირო?

შალიკო. რა დროს დაჭერაა, ნახეთ რა ხოხობი ჩაგვივარდა ხელში. ერთი კარგი ჩახოხბილი ჩავზრაკოთ და ვიყოთ ასე, ვილეულნოთ. ისე, ხოხობი თუ არ გვეყო, ჩემი ქათამიც მივყოლოთ. (იწყებს ხოხობის გაპუტვას) მომეხმარეთ თქვენც, ამოდენა ხოხობს მარტო ხომ ვერ გაპუტავ, თუ ხელების დასვრა არ გინდათ. ჰა?... მოდი, მოდი, მერე დაიბანთ. თქვენნაირებს დაუბანიაო...

ნელ-ნელა ყველანი ხოხობს. მიეხვიან. მხოლოდ გუგა და გეგა გამოერიდებიან. გუგა გეგასთან შერიგებას ცდილობს. გეგა გაურბის.

გუგა. არ გეწყინოს, ძმაო.

გეგა. შენი ძმები ბოინში დარბიან.

გუგა. მოვალეობას ვასრულებ, თორემ ხომ იცი...

გეგა. წადი რა, გაიარე.

გუგა. ბოლოს და ბოლოს, ორივე წამალზე ვზივართ, ხომ იცი, წამალმა ცუდი და კარგი ბიჭი არ იცის.

გეგა. წამალი გააქ?

გუგა. კი, ძმა (ჯიბიდან შპრიცს ამოიღებს. გეგას გაუწვდის) ძმურად გაცივით. მე თვითონ ვაგვიკეთებ.

გუგა და გეგა წამალს იკეთებენ. ხოხობს შემოხვეულნი ერთხმად ყაყანებენ. სცენაზე ბუმბულები ტრიალებს. ყაყანი აუტანელ ვერილსა და კენესაში გადადის. გეგა და გუგა აივანზე გადიან, ხადაც რომიზონი ამ ხნის განმავლობაში დროშების ფრიალს არ წყვეტდა. ისმის ზღვის ღელვის ხმა, რომელიც შტორმის სახარულ ხმაურში გადაიზრდება.

გუგა. (აივნიდან იხედება) ეს რა ხმაურია?

გუგა. მგონი, ზღვა ადიდდა.

გეგა. აქ ზღვას რა უნდა?! ალბათ გეჩვენება.

გუგა. არა, ნახე, ნახე, ნაღდად ზღვაა!

ისმის შტორმის დამანგრეველი ხმა, ხალხის კივილი და ზარის გაბმული რეკვა. სცენა ბნელდება. ხმაური ნელა მშვიდდება, ბოლოს საერთოდ ქრება. სცენაზე შუქი ითება. ოთახში აღარავინაა, ნივთები აქეთ-იქით არის გაფანტული. ისმის ბრახუნი. კარადის კარი გამოიმტვრევა. კარადიდან გამოვარდება სულხანი. შუქი თვალს ჭრის. ხელით სახეს იჩრდილია. ოთახს მოათვალიერებს. არეულ, დამტვრეულ ნივთებში უხალისოდ იქექება. იატაკიდან იღებს ღვინის ჭიქას, სასმელს დაყნოსავს. სახე აემრილება და გადაღვრის. უხალისოდ ალაგებს ოთახს. სკამზე ჩამოჯდება. სიგარეტის მოწევა უნდა. მაგრამ ასანთს ვერ პოულობს. ჯიბიდან იღებს ფანქარს და ცეცხლის ასანთებად, პირველყოფილი ადამიანის მსგავსად, ხელის გულებით ატრიალებს.

სცენაზე კინოკრანი ეშვება. ისმის სიმღერა თბილისზე. კინოპროექტორის ეკრანზე თბილისის ხედები. სცენაზე შემოდის ტურისტული ჯგუფი — პიესის მოქმედი პირნი. მათ წინ მოუძღვება დარეჯანი, რომელიც ტურისტულ ჯგუფს თბილისის რუკებს ურიგებს.

დარეჯანი. მიმინოცა და ხოხობიც სადაც გაუჩინარდნენ. მეფე თავისი ამალით მათ სამეხელად გაემართა. დიდი ხნის ძეხნის შემდეგ მეფემ იხილა ცხელ წყალში ჩაფუფქული მიმინოცა და ხოხობიც. ცხელი წყალი ბუნებრივად ამოსჩქეფდა დედამიწიდან. მეფეს მოეწონა ეს ადგილი, ბუნებრივი ცხელი წყალი და ბრძანა ამ ადგილას ქალაქის აშენება. ქალაქს სწორედ თბილი წყლის გამო ეწოდა — თბილისი.

ტურისტულ ჯგუფს მაიკლი გამოეყოფა. დიპლომატიდან საღებავ რეზინს იღებს და დარეჯანს გაუწვდის. დარეჯანი მადლობის ნიშნად თავს დაუკრავს. მაიკლი დარეჯანს ხელზე კოცნის, შემდეგ კი აივანზე გადის. დიპლომატიდან შუჭით იღებს საღებავ რეზინს და სახეგაბადრული მაყურებელში გადაყრის. ფარდა ეშვება.

ირაკლი სოლომანაშვილის პიესის „ძალადის ფრინველის“ ბავშვ

ამ პიესის ავტორი დღეს პირველ ნაბიჯს დგამს სამყაროში, რომელიც ალბათ ყველაზე მკაცრი, ყველაზე მწინრი: ყველაზე ბუნდოვანი და, ამავე დროს, ყველაზე დაუნდობელი ნაწილია ჩვენი მწერლობისა; ვგულისხმობ დრამატურგიას, ჩვენში ყველასგან — ტელევიზია იქნება ეს, გამოცემლობა თუ თქვენ წარმოიდგინეთ, თეატრი — ერთნაირად ათვალისწინებულ, უფრო მეტიც — აბუჩად ავლებულ ლიტერატურულ დარგს, სინამდვილეში კი ცხოვრების გადმოცემის, ჩვენი არსების წიაღში ცხოვრების აღმოჩენის მართლაც რომ ჯადოსნურ საშუალებას. იმედია არავის გადაჭარბებულად არ მოეჩვენება ჩემი ნათქვამი, თუ ვიტყვი, რომ უდრამატურგიოდ მწერლობა სრულყოფილად არ შეიძლება ჩაითვალოს. ისეთი დრო დადგა, ადრე ამ ყველასთვის ცნობილი ჭეშმარიტების გამოხატვა აუცილებელი გახდა...

დღევანდელ დღეს, როცა ჩვენს თვალწინ და ერთგვარად ჩვენი ხელშეწყობითაც კი ნადგურდება და უფასურდება ჩვენივე ყველაზე ძვირფასი მონაპოვარი — კულტურა, პიესაზე ფიქრი, ოცნება საკუთარი დრამატურგიული ნაწარმოების დაბეჭვდას ან სცენაზე წარმოდგენაზე თუ შეშლილობად არა, ფანატიზმად მართლაც შეიძლება მოეჩვენოს ვინმეს. ამავე დროს, როდის იყო, რომ პოლიტიკურ სისასტიკეს, ეკონომიკურ სიბეჩავეს, თანამედროვეთა გაუგებრობას ანდა ეგრეთ წოდებულ „ხალ აზრს“ შეეკავებინოს, გაექარწყლებინოს, გაეჭროს სურვილი რაიმეს თქმისა თუ შექმნისა? თუკი ეს მოხდება, თუკი მართლაც გამოჩნდება რაიმე ძალა,

რომელიც შეძლებს ადამიანში ჩაახშოს შემოქმედებისაკენ ღტოლვა, თუნდაც მისი „უწყობისა“ თუ „შეშლილობის“ გამო, მაშინ უნდა შევუვიდეთ იმ აზრსაც, რომ ჩვენი ცხოვრება ბიოლოგიურ არსებობად გარდაიქმნება, ყოველ შემთხვევაში, მას ადამიანურს ვეღარ დავარქმევთ, რადგან ადამიანის არსების მთავარი ნიშანი ის არის, რომ შემოქმედია, დემერტმა მხოლოდ ის შექმნა „სახედ თვისად“. მისი გამოხატულება კიდევ ერთი ნიშანი ის გახლავთ, რომ მის რეალურ ცხოვრებას თამაში უდევს საფუძვლად, განუწყვეტლივ თამაშობს, თანაც არა მხოლოდ ბავშვობაში, არამედ მთელი სიცოცხლის მანძილზე. ბავშვის თამაში ემპირიონალური ფორმაა ადამიანის მთელი ცხოვრებისა, ერთგვარი ჩანახაზია ცხოვრების იმ წესისა, რომელსაც მერე მთელი არსებობის მანძილზე ატარებს, ამკვიდრებს, „ასრულებს“. ამიტომაც ხელოვნება, ფაქტიურად, ადამიანობის ამ საიდუმლოს განუწყვეტელი გამომზეურებაა.

დღეს ჩვენში ისეთი ვითარება შეიქმნა, რომ ე. წ. ბანალური ჭეშმარიტებანი აღარ არსებობენ, უფრო ზუსტად — თითქოს თავიდან იბადებიან. ჩვენი ცნობიერება, ველური წაბლივით, სინამდვილის ეკლიან გარსს იშორებს, რათა სინამდვილეს შეუერთდეს ანდა სინამდვილე შეიწოვოს ერთიანად, ერთბაშად, რაც ერთი და იგივეა. ძველისძველი ანდაზა, ნაკვესი, ივაკი, მითი დღეს ახალშექმნილივით ქდერს. რაც უფრო ხშირად გავიმეორებთ მათ, უფრო ადვილად მივაღწევთ ზაწადელს — ადამიანს მივახელებთ საკუთა-

რო თავისკენ, ადამიანს გავახსენებთ საკუთარ თავს...

ახალგაზრდა ავტორის ეს ნაწარმოებები იმითაც არის საინტერესო, რომ უაღრესად დრამატიული; თითქმის საბედისწერო მომენტის გადმოცემა დაუსახავს მიზნად. ტრაგედიებს ახალგაზრდები უკეთესად გრძნობენ. მათ ნაწარმოებში, როგორც სეისმოლოგიური ხელსაწყოთა შკალაზე, ხშირად სხვისთვის შეუმჩნეველი მიწისქვეშა ბიძგები აღინიშნება ხოლმე, შეიძლება იმით, რომ ჯერ კიდევ არ მომწყდარან „ღელის“ ანუ ცხოვრების მკერდს, მათ იმპულსებს ჯერ კიდევ „სარძიო“ კბილები აქვთ, რაც ერთგვარ გულუბრყვილობასთან ერთად ნამდვილობის განცდასაც ანიჭებს ნაწარმოებს.

ეს პიესა თავისი თითქოსდა ერთფეროვანი წრიული მოძრაობით კარუსელსა ჰგავს, რომლის მუყაოს ცხენებზეც, ბავშვების ნაცვლად, ჩვენვე შევსკუპებულვართ, რაც სიცილს კი არა — შემაწუხებელ, მე ვიტყვოდი, გამოაგნებელი უხერხულობის განცდას იწვევს. რაც უნდა უარი ვთქვათ იმ სინამდვილეზე, რაც ამ პიესაში სიტყვებიდანაა ამოწვერილი, მაინც გულის სიღრმეში ვხვდებით, რომ ეს ჩვენი სინამდვილეა, სადაც ერთი ნაბიჯიღაა ქარჩენილი გლობალურ დებილიზმამდე, რასაც სხვანაირად ბრყვთა თვითმკვლელობა შეიძლება ვუწოდოთ. ასე ჩვენს თვალწინ ქუცმაცდება და ქრება

არა მარტო ის მიწა, რომელსაც ჩვენს მამულს ვეძახდით და სამოთხის მღელღოსავით, ოფლით, სისხლითა და ცრემლით ვრწყავდით, არამედ, და ეს ბუნებრივიცაა, ქუცმაცდება და იღუპება ჩვენი სულიც, ანუ მდებიოვდება ის დვთაებრივი ფენომენი, რომელმაც ამაოების „ხალი კლდეები“ მართლაც რომ ამქვეყნიურ სამოთხედ გვიქცია...

ზემოთ ვთქვი, ეს პიესა კარუსელს მაგონებს-მეთქი. მართლაც, უპირველესი მწერლური ღირსება, რაც სასურველია სცენაზეც შენარჩუნებული იქნეს, გახლავთ ის, რომ აქ ყველაფერი მოძრაობს, დამწყები ავტორისათვის საკვირველი ფრაზათა სიზუსტე და რეაქციების ლოგიკა ამ მოძრაობას თანდათანობით, ნაბიჯ-ნაბიჯ სახეს ანიჭებს, იბადება ფორმა, რომლის გათავისების შემდეგაც ნაწარმოების შინაარსსაც, უფრო ზუსტად — აზრს ვწვდებით. თუმცა ამაზე უკვე ვილაპარაკე...

მინდა მკითხველს შევახსენო, მის გულისხმიერებაზეა დამოკიდებული დამწყები ავტორის შემდგომი ბედი. ვერ ვიტყვი, რომ ამ პიესის სახით ის სრულყოფილ ნაწარმოებს წაიკითხავს, არაფერი ისე საზარლად არ ვყირის, როგორც ნიჭიერი ავტორის ნაკლი. მკითხველი ამას, რასაკვირველია, ადვილად შეატყობს, მაგრამ, იმედია, იმასაც მიხვდება, რომ ავტორი ნამდვილად ნიჭიერია...

თამაზ ჭილაძე

